

Scam

**ผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการจำแนก
ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี**

นางกาหลง อัยรา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**Effects of Parent Involvement on Preschool Children's Classification Ability
at Pichayasuksa School in Nonthaburi Province**

Mrs. Kahlong Iyara

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการจำแนก
ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี

ชื่อและนามสกุล

นางกาหลง อัยรา

แขนงวิชา

หลักสูตรและการสอน

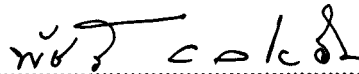
สาขาวิชา

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

อาจารย์ที่ปรึกษา

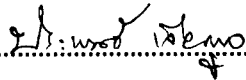
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

วันที่ .....17..... เดือน .....กรกฎาคม.....พ.ศ. 2552...

ชื่อการศึกษา **ค้นคว้าอิสระ** ผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการจำแนก
ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี
ผู้ศึกษา นางกาหลง อัยรา **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจำแนกของเด็ก
ปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการจำแนกโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 20 คน ศึกษาอยู่ในชั้น
ปฐมวัยปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ได้มาโดยการ
สุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการ
จำแนกของเด็กปฐมวัย และแบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกโดยให้ผู้ปกครองมี
ส่วนร่วม มีความสามารถในการจำแนกสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ความสามารถในการจำแนก เด็กปฐมวัย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำดูแล และติดตามการศึกษาค้นคว้า ใกล้เคียงตลอดมานับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ภวยา แสงเพชร โรงเรียนพิชญศึกษา ที่ได้กรุณา อนุเคราะห์ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการจำแนกสำหรับเด็กปฐมวัย งานงานการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ที่ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ท่านผู้อำนวยการ โรงเรียน คณะครู และผู้ปกครอง โรงเรียนพิชญศึกษา ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจ ส่งผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จได้ ณ วันนี้

กาหลง อัยรา

มีนาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง.....	5
ความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย.....	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
รูปแบบการวิจัย.....	22
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	33
สรุปการวิจัย.....	33
อภิปรายผล.....	34
ข้อเสนอแนะ.....	36
บรรณานุกรม.....	38
ภาคผนวก.....	42
ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย.....	45
ค แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย.....	74
ง แบบวัดความสามารถในการจำแนก.....	87
ประวัติผู้ศึกษา.....	89

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 คะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยรายบุคคลก่อนและหลัง ได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม.....	28
ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองกับเกณฑ์เป็นรายบุคคล.....	29
ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกในภาพรวมของ เด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม.....	30
ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง ได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยแยกตามลักษณะการจำแนก.....	31

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพแวดล้อมของสังคมโลกในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นผลมาจากความสามารถทางสติปัญญาของมนุษย์ ส่งผลให้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น สร้างความสะดวกสบายให้กับมนุษย์ ในขณะเดียวกันผู้ใช้บริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความสามารถในการคิด รู้จักหาแนวทางในการแสวงหาความรู้ มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รู้จักเลือก รับ ปรับเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ให้เหมาะสมและแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันซึ่งคุณลักษณะต่างๆ ดังกล่าวควรได้รับการปลูกฝัง ฝึกฝนตั้งแต่เด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าเป็นวัยแห่งการวางรากฐานของการพัฒนาในทุกๆ ด้าน เด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี เป็นวัยที่ร่างกายและสมองกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรักความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กในวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่แวดล้อม โดยการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการสำรวจ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมที่เปิดกว้างตามความสนใจของเด็กเพื่อให้ได้เรียนรู้ตามศักยภาพ เป็นการกระตุ้นให้เซลล์สมองเกิดการเชื่อมโยงเด็กสามารถเรียนรู้ได้มากขึ้น

การจำแนกเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน เด็กจึงควรได้รับการส่งเสริม หากเด็กได้รับการกระตุ้นให้คิด จำแนก เชื่อมโยงข้อมูล และแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมแล้วจะช่วยให้พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว การสะสมข้อมูลที่ได้จากการจำแนกจะนำไปสู่การวิเคราะห์แยกแยะต่อไป (เสาวคนธ์ สาเอี่ยม 2537: 4) การฝึกให้เด็กมีความสามารถในการจำแนกจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย การที่เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยผ่านการทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ และความแตกต่างของเด็กเป็นการฝึกกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เด็กมีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี ฉะนั้นการพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการจำแนกจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

พ่อแม่คือครูคนแรกของลูก นับว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการเรียนรู้ครั้งแรกของมนุษย์ขึ้นอยู่กับการเล่นของพ่อแม่ การจัดประสบการณ์ และการจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีจะ

ช่วยพัฒนาสติปัญญาให้กับเด็ก ซึ่งพ่อแม่หรือผู้ปกครองสามารถส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการจำแนกสูงขึ้นด้วยการกระตุ้นให้เด็กคิดและแก้ปัญหา ให้โอกาสทำในสิ่งที่เด็กสนใจ ภายใต้การร่วมมือกันจากทุกๆ ฝ่าย

นอกจากนี้ หน้าที่ของพ่อแม่หรือผู้ปกครองคือการผลิตเด็กให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมในปัจจุบันเด็กตกเป็นเป้าหมายของการตลาดทางสื่อประเภทต่างๆ เช่น โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต การโฆษณาของเล่น อาหาร และเครื่องคิมชนิดต่างๆ ดังนั้น พ่อแม่และผู้ปกครองควรให้การอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่ แนะนำและอธิบายเหตุผลในสิ่งที่เด็กสนใจอย่างเหมาะสม เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถปรับตัว และรู้จักระเบียบของสังคม ประเพณี วัฒนธรรมได้ดี และพ่อแม่ยังสามารถจัดการศึกษาสร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้แก่เด็ก โดยคำนึงถึงธรรมชาติและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ การจัดประสบการณ์การเล่นเป็นเสมือนหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพที่บ้านซึ่งมีความสำคัญเท่าเทียมกับหลักสูตรที่จัดในโรงเรียน (สำลี ทองธิว 2535 อ้างถึงใน ศูนย์ยา คำหาญสุนทร 2547: 3) ดังนั้น ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้บรรลุเป้าหมายอย่างถูกต้อง ปัจจัยสำคัญที่เกื้อหนุนให้ดำเนินงานประสบผลสำเร็จคือความร่วมมือของผู้ปกครอง ครูควรให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ในกิจวัตรประจำวัน และไม่สร้างความยุ่งยากในการจัดกิจกรรม โดยให้ผู้ปกครองช่วยฝึกเด็กต่อที่บ้านเพื่อพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกันและมีความต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาความสามารถในการจำแนกให้กับเด็กปฐมวัย ในฐานะครูผู้จัดกิจกรรมให้กับเด็กขณะอยู่ที่โรงเรียน โดยหวังว่าผลการศึกษาที่ได้ จะเป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจำแนกของเด็ก โดยมุ่งเน้นความร่วมมือจากผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการจำแนก มีความพร้อมและเติบโตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

3. สมมติฐานการวิจัย

หลังจากผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่บ้าน เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการจำแนกสูงขึ้น

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี ที่ศึกษาอยู่ชั้นปฐมวัยปีที่ 3 โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

4.3 ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โดยใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 3 ของโรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี

5.2 ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5-6 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนพิชญศึกษาที่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการจำแนก

5.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีบทบาทในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจำแนกให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันที่บ้านในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย โดยมีผู้ปกครองเป็นผู้ดูแลช่วยเหลือ แนะนำ ตั้งคำถาม และกระตุ้นความสนใจให้กับเด็กในสถานการณ์ที่เหมาะสม

5.4 ความสามารถในการจำแนก หมายถึง ความสามารถในการใช้ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง แบ่ง จัด จำแนกสิ่งของต่างๆ ออกเป็นพวก เป็นหมวดหมู่ ซึ่งใช้คุณสมบัติที่เหมือนกัน

หรือต่างกันในการจำแนก โดยใช้เกณฑ์ที่ตนเองกำหนดหรือเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนดในการแบ่งตามสีตามขนาด ตามรูปทรง

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาความสามารถในการจำแนกจากการดำเนินกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม
- 6.2 ผู้ปกครองมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 6.3 ได้คู่มือการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

- 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
- 1.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
- 1.3 แนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

2. ความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

- 2.1 ความหมายของความสามารถในการจำแนก
- 2.2 ความสำคัญของความสามารถในการจำแนก
- 2.3 ประเภทของการจำแนก
- 2.4 การจัดกิจกรรมการจำแนกสำหรับเด็กปฐมวัย
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกของเด็กปฐมวัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาสาระละเอียด ดังนี้

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การจัดกิจกรรมหรือการดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษา จะทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในเรื่องความต้องการและลักษณะของเด็ก

การให้การศึกษาที่ดีและถูกต้องเหมาะสมกับเด็ก ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไว้ดังนี้

หรรษา นิลวิเชียร (2535: 23) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่พ่อแม่และบุคลากรในชุมชนทำงานร่วมกันนับตั้งแต่การวางแผนการทำงาน การเรียนรู้และการตัดสินใจ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางด้านการศึกษาของเด็ก

อรุณี หรดาถ (2536: 6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการและการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก ด้วยการใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวผู้ปกครองอาจจะทำด้วยตนเองหรือให้ความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก

ฉันทนา ภาคบงกช (2537: 25) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการช่วยให้เด็กได้พัฒนาอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับโรงเรียน

นิตยา ประพุดติกิจ (2539: 264) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีบทบาทมากขึ้นในการช่วยพัฒนาการจัดการศึกษาแก่บุตรธิดาของตนรวมทั้งให้แก่ตนเองด้วย

นภเนตร ธรรมบวร (2541: 31) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองโรงเรียน และชุมชนร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ของเด็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

ธนวดี ศุภระกาญจน์ (2544: 36) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีบทบาทมากขึ้นในการช่วยพัฒนาและจัดการศึกษาให้แก่บุตรธิดาของตนเองเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องสอดคล้องกับระหว่างบ้านและโรงเรียน

มณฑิยา ทุมพันธ์ (2546: 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้เต็มศักยภาพร่วมกับครูและโรงเรียน เป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาเด็ก

สุปราณี ประคำพอง (2547: 29) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การวางแผนร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ความรู้ผู้ปกครองไปพร้อมๆ กับการให้การศึกษาแก่เด็กเพราะถ้าหากพ่อแม่มีความเข้าใจในการให้การศึกษาและการส่งเสริมพัฒนาลูก เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ของลูกจะช่วยให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

หริณญา รุ่งแจ้ง (2549: 35) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้เต็มศักยภาพ โดยให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาเด็ก

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้เต็มศักยภาพ โดยให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาเด็กตามที่โรงเรียนขอความช่วยเหลือ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องสอดคล้องกันระหว่างบ้านและโรงเรียน ผลดีของการมีส่วนร่วมจะเกิดประโยชน์กับทุกฝ่าย โดยเฉพาะเด็ก

1.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนในการร่วมกันพัฒนาเด็กไว้หลายทฤษฎี ซึ่งพอจะประมวลได้ดังนี้

อรุณี ทรดาล (2536: 9 -12) กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1. ความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย

- 1.1 เด็กมีความรู้สึกปลอดภัยขณะอยู่ในโรงเรียน เพราะผู้ปกครองมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับบุคคลในโรงเรียน
- 1.2 เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และมีความสนใจในการร่วมกิจกรรมต่างๆ
- 1.3 เด็กมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง การที่ผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเด็ก ทำให้เด็กมีระดับสติปัญญาสูงขึ้น

2. ความสำคัญต่อผู้ปกครอง

- 2.1 ผู้ปกครองสามารถแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแก่สถานศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อบุตรหลานของตน
- 2.2 ผู้ปกครองมีความกระตือรือร้นในการร่วมมือช่วยกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น
- 2.3 ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษาเพราะได้เห็นปัญหาและอุปสรรคต่างๆ
- 2.4 ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพัฒนาเด็ก หลักการอบรมเลี้ยงดูซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ให้เด็กที่บ้านมากขึ้น

3. ความสำคัญต่อสถานศึกษาปฐมวัย

- 3.1 สถานศึกษาปฐมวัยรู้ถึงความต้องการ ความสนใจของผู้ปกครอง สามารถจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการ

3.2 การที่ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้ามาช่วยในสถานศึกษา ทำให้อัตราส่วนจำนวนผู้ใหญ่ต่อเด็กถูกต้องตามหลักวิชาการ

3.3 สถานศึกษาปรุ้มวัยอาจให้ผู้ปกครองที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางเป็นแหล่งความรู้ให้กับเด็กและครูได้

3.4 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทำให้ค่านึงถึงตัวเด็ก (Child Oriented) มากกว่าความรู้ด้านวิชาการที่จะให้เด็ก (Text Oriented)

3.5 การให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้ปกครอง ช่วยให้ผู้ปกครองปรับปรุงการทำงานและภาคภูมิใจในงานที่ทำมากขึ้น

นภเนตร ธรรมบวร (2541: 33) กล่าวว่าครอบครัวถือเป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กและมีความสำคัญที่สุดเพราะมีบทบาทในการสร้าง “คน” ให้มีคุณภาพทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เด็กจะเติบโตมีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพเช่นไร จะเป็นคนดีมุ่งทำประโยชน์แก่สังคม หรือจะเป็นคนค้อยสมรรถภาพสร้างปัญหาแก่สังคมและตนเอง ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัวและวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ การที่จะพัฒนาเด็กปรุ้มวัยให้เจริญเติบโตและได้รับการพัฒนาทุกด้านอย่างมีคุณภาพนั้นต้องเกิดจากความร่วมมือของผู้ปกครองและโรงเรียนเป็นสำคัญ

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 30) กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นการสร้างคุณค่าทางการศึกษาให้กับเด็กและเป็นการสร้างคุณค่าให้กับสังคม เพราะเป็นการสร้างสรรค์พัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตและพัฒนาได้เต็มศักยภาพ

เบญญา แสงมลิ (2545: 103-107) กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนจะสมบูรณ์ขึ้นถ้าผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย เพราะทำให้มีความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในเรื่องความต้องการและลักษณะของเด็ก การให้การศึกษาที่ดีและถูกต้องเหมาะสมกับเด็กเพื่อเด็กจะได้รับชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งในโรงเรียน ในบ้าน และในสังคม

สุพิณ จินดาพล (2548: 19) กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะส่ง ผลดีเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายโดยเฉพาะตัวเด็กจะมีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด ได้พัฒนาศักยภาพในทุกด้าน และได้รับการป้องกันจากภาวะเสี่ยง ส่วนครอบครัวมีโอกาสเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ในการพัฒนาการศึกษาของลูกและการพัฒนาตนเอง ครูและบุคลากรได้รับการเสริมทักษะในการทำงานกับพ่อแม่ได้เพิ่มประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเด็กร่วมกับครูและ โรงเรียน เพราะผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็กที่บ้านให้ต่อเนื่อง

จากทางโรงเรียน การมีส่วนร่วมสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์จะส่งเสริมพัฒนาเด็กในทุกๆด้าน ซึ่งทางโรงเรียนไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าขาดความร่วมมือจากพ่อแม่และผู้ปกครอง และพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กได้อย่างถูกต้องทางถ้าขาดความร่วมมือจากทางโรงเรียน เพราะฉะนั้นการจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อทุกๆ ฝ่าย รวมทั้งตัวเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ โรงเรียน

1.3 แนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมแบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้ปกครองและครูมีโอกาสทำงานร่วมกัน นับตั้งแต่การช่วยกันวางแผนการทำงานและการตัดสินใจเพื่อให้การพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกับโรงเรียน การจัดกิจกรรมแบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมควรทำไปพร้อมกับการให้ความรู้ผู้ปกครองเพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ เจตคติ และทักษะในการพัฒนาตนให้เป็นผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ ผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กได้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ด้วยเหตุนี้จึงมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้

กุลยา ดันติผลาชีวะ (2542: 34-36) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมสำหรับผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนซึ่งวิธีการที่โรงเรียนจะจัดกิจกรรมให้ง่ายและสะดวกต่อผู้ปกครองมีดังนี้

1. กิจกรรมโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรมที่เน้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยทางโรงเรียนเป็นฐานของการจัดกิจกรรม ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแนะนำโรงเรียน วิธีปฏิบัติและการดำเนินงานของโรงเรียน การศึกษาผู้ใหญ่ การฝึกอบรม การหารายได้ การแสดงของนักเรียนและกิจกรรมอื่นๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นในโอกาสพิเศษต่างๆ
2. กิจกรรมสานสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ และความคุ้นเคยกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนาและการเยี่ยมเยือน ได้แก่ การประชุมศึกษา และการเยี่ยมบ้าน
3. กิจกรรมการสื่อสารสารสนเทศ เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้ปกครอง เป็นผู้รับข้อมูลเป็นหลัก ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน เช่น นโยบายการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมของโรงเรียนและกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองเห็นภาพรวมของโรงเรียน เห็นภาพการเรียนการสอนของเด็ก นอกจากนี้ยังมี โทรศัพท์สายด่วน จดหมายข่าว โสมเพจ แผ่นพับข้อมูล โรงเรียนและปฏิทินการศึกษา

4. กิจกรรมการศึกษา เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้ปกครองเข้าถึงชั้นเรียนทั้งเป็นผู้สอน และเป็นผู้ช่วยครู ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาสำหรับผู้ปกครองด้วยกัน

5. กิจกรรมการบริการ เป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่สังคม และครอบครัว ได้แก่ ห้องสมุดของเล่น ศูนย์ดูแลเด็ก การแลกเปลี่ยนสิ่งของที่ผู้ปกครองเหลือใช้ กิจกรรมสนับสนุนผู้ปกครองอื่นๆตามความต้องการของชุมชน

6. กิจกรรมการตัดสินใจ เป็นกิจกรรมของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองระดับสูงที่ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจ และวินิจฉัยสิ่งๆที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม เช่น การวางแผนนโยบายร่วมกับโรงเรียน การสรรหาบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาการเรียนการสอน การจัดหลักสูตร เป็นต้น

อภิญา เวชชัย (2544: 8-46) กล่าวถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. เป็นครูร่วมสอน (Co-Instructor) โดยร่วมกำหนดบทเรียน และกิจกรรมด้านการเรียนการสอน
2. ให้ข้อมูลเสริมบทเรียน คือ ร่วมให้ข้อมูลเพิ่มเติมช่วยให้ครูสร้างหลักสูตรที่ลึกซึ้งตามความหลากหลายและประสบการณ์ที่แตกต่างกันในด้านอาชีพของผู้ปกครอง
3. ร่วมจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ คือ จัดกิจกรรมให้เด็กทำงาน ร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกิจกรรมที่เน้นความร่วมมือ
4. ร่วมให้ข้อมูลแหล่งทรัพยากร เนื่องจากโรงเรียนมีทรัพยากรจำกัด การที่พ่อแม่ผู้ปกครอง ร่วมกันให้ข้อมูลแหล่งทรัพยากรที่โรงเรียนจะติดต่อขอความร่วมมือได้
5. การช่วยเหลือกิจกรรมด้านต่างๆ ของโรงเรียนเป็นการร่วมกันจัดกิจกรรมและดูแลนักเรียน ในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นประจำ เช่น กิจกรรมกีฬา ทำบุญประจำปี และการไปศึกษานอกสถานที่

แฮมมอนด์ และคนอื่นๆ (Hammond and others 1979 อ้างถึงใน ทรินญา รุ่งแจ้ง 2549: 40-42) ได้เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ดังนี้

1. จัดประชุมหรือแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็กและผู้ปกครอง เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
2. จัดให้มีการสนทนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู พัฒนาการของเด็กและปัญหาต่างๆของเด็กปฐมวัย

3. จัดให้มีการอภิปรายกลุ่ม โดยผู้ปกครองและครูอาจจะมีการพบปะเป็นครั้งคราว เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
  4. จัดให้มีการพบผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในการเตรียมของเล่นให้กับเด็ก โดยสามารถทำของเล่นง่ายๆ ร่วมกับเด็กที่บ้าน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
  5. จัดให้มีการติดต่อกับผู้ปกครองเป็นการส่วนตัว เช่น การสนทนาทางโทรศัพท์ ครูไปเยี่ยมบ้านเด็ก การติดต่อทางจดหมาย ฯลฯ
  6. เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมหรือเป็นอาสาสมัครในโรงเรียนและมีการจดบันทึกภายหลังการพูดคุยหรือพบปะผู้ปกครอง
- ดังนั้น แนวทางในการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม จึงเป็นการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีบทบาทต่อการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของผู้ปกครองถือเป็นการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของเด็กในทุกๆด้าน และเป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีร่วมกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ชุมชนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อโรงเรียนมาก ผลการมีส่วนร่วมทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ มีความเชื่อถือและศรัทธาในโรงเรียน เป็นองค์ประกอบที่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ

1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาเด็กปฐมวัย

ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้เป้าหมายของการพัฒนาเด็กประสบความสำเร็จ การช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลและส่งผลต่อความสำเร็จของเด็กในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนไม่สามารถพัฒนาเด็กตามลำพังได้ บ้านและโรงเรียนต้องร่วมมือกัน ดังนั้นผู้ปกครองควรรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

ธนวดี สุระกาญจน์ (2544: 42) กล่าวว่าพ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง เริ่มตั้งแต่บทบาทในการอบรมเลี้ยงดู บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการ บทบาทในการเป็นแบบอย่างที่ดี และเมื่อเด็กเริ่มปรับตัวเข้าสังคม ได้แก่ สังคมโรงเรียน ผู้ปกครองควรเพิ่มบทบาทของตนเองในฐานะผู้ร่วมกิจกรรมและผู้ส่งเสริมประสบการณ์ความรู้ให้กับเด็กทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองจึงจะเป็นผู้ทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์

อรุณี ทรดาล (2536: 55 - 68) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครองในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ผู้ปกครองมีบทบาทในฐานะผู้ร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา กิจกรรมสำคัญ

ที่ผู้ปกครองเข้าร่วมกับสถานศึกษา ได้แก่ กิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีบทบาทของผู้ไฝหาคำความรู้ ผู้เริ่มอภิปราย แสดงความคิดเห็น และบทบาทสมาชิกกลุ่มที่ดี ด้วยการให้กำลังใจ ให้เกียรติ การประนีประนอม เป็นผู้ฟังและผู้ตามที่ดี

2. ผู้ปกครองมีบทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็กทั้งที่เด็กอยู่ที่บ้านและโรงเรียน การส่งเสริมประสบการณ์ให้เด็กที่บ้าน ได้แก่ การส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน สนทนากับเด็กถึงสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้จากโรงเรียน กระตุ้นหรือเตือนให้เด็กทำกิจกรรมตามที่ครูได้มอบหมายให้รวมทั้งคอยแนะนำช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการจัดหาอุปกรณ์เครื่องเล่นที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการและความสนใจของเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเอง รวมทั้งอาจมอบหมาย หน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานบ้านที่เด็กสามารถทำได้ การส่งเสริมประสบการณ์ให้เด็กที่โรงเรียน ได้แก่ การเป็นผู้ช่วยครู ดูแลเด็กขณะทำกิจกรรม ช่วยวางแผนการสอน ช่วยจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์

3. ผู้ปกครองมีบทบาทในฐานะผู้ช่วยเหลือและสนับสนุน ได้แก่ การช่วยเหลือในเรื่องของวัสดุ สิ่งของ ทรัพย์สิน แรงงาน รวมทั้งการให้คำแนะนำและการเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้บริหารของโรงเรียนในเรื่องต่างๆตามความสามารถเหมาะสมและความถนัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

พัชรี สวนแก้ว (2536: 36) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองดังนี้

1. ในฐานะเป็นครูของลูกหลาน โดยปกติพ่อแม่ ผู้ปกครองคือครูคนแรกของลูก ด้วยการเริ่มอบรมเลี้ยงดูและเป็นตัวแทนการปลูกฝังค่านิยมและเจตคติต่างๆ การอบรมสั่งสอนนี้เริ่มตั้งแต่เด็กยังไม่เข้าโรงเรียน ผู้ปกครองสามารถที่จะเลือกใช้ความรู้ต่างๆ มาจัดสอนให้เด็ก เพื่อให้เด็กมีความพร้อมที่จะก้าวไปสู่การเรียนอย่างมีระบบต่อไป

2. ในฐานะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้ปกครองบางคนมีความรู้ความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เช่น สถาปนิก วิศวกร ซึ่งทางโรงเรียนอาจจะเชิญมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนรวมทั้งผู้ปกครองคนอื่น นอกจากนี้ จะเป็นการเพิ่มพูนความรู้แก่เด็กโดยตรง และยังเป็นการเผยแพร่ความรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองและครูอีกทั้งระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน

3. ในฐานะอาสาสมัครของโรงเรียน ซึ่งอาจเป็นผู้ปกครองที่ไม่ได้ทำงาน และทางโรงเรียนขอความร่วมมือให้มาช่วยกิจกรรมพิเศษต่างๆของทางโรงเรียน

4. ในฐานะผู้กำหนดวัตถุประสงค์ ในบางครั้งผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ต่างๆ ของทางโรงเรียน การดำเนินงานโดยเฉพาะโรงเรียนในชุมชนนั้นจะมีการบริหารงานโดยเฉพาะ โรงเรียนมีคณะกรรมการซึ่งประกอบไปด้วยบุคลากรในโรงเรียน ผู้นำใน

ท้องถิ่นและตัวแทนของผู้ปกครอง ซึ่งคณะกรรมการเหล่านี้จะเป็นผู้ร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอันจะส่งผลต่อเด็กโดยตรง

เสวาคนธ์ สาเอี่ยม (2537: 37) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ในการพัฒนาเด็กนั้น ได้แก่ การตอบสนองความต้องการพื้นฐานของร่างกายและจิตใจ การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา บทบาทในการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเพื่อช่วยในการพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

ณัฐจิตต์ ถิมวนาทิพงษ์ (2542: 37) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาเด็กไว้ดังนี้ คือ พ่อแม่ผู้ปกครองต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อการพัฒนาเด็ก โดยเริ่มตั้งแต่บทบาทพื้นฐาน คือ บทบาทในการอบรมเลี้ยงดู บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการ บทบาทในการเป็นแบบอย่างที่ดี บทบาทในฐานะผู้เสริมประสบการณ์และความรู้ให้กับเด็กขณะเด็กอยู่ที่บ้าน บทบาทในฐานะผู้ช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมของทางโรงเรียน จึงจะเกิดความสำเร็จในบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างแท้จริง

จากการศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย พอสรุปได้ว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นครุคนแรกของเด็กในการพัฒนาความพร้อมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมให้กับเด็กปฐมวัย หากพ่อแม่ ผู้ปกครอง อยู่ใกล้ชิดมีบทบาทในการพัฒนาเด็กอย่างเต็มที่โดยใช้ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นสื่อในการศึกษาภายใต้การปฏิบัติในกิจวัตรประจำวันย่อมส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการเจริญเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและรับทราบนโยบายของโรงเรียน ซึ่งเป็นการสานสัมพันธ์กันระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้มีผู้สนใจศึกษาไว้อย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

รัชณี รัตนา (2533: 21) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มทดลองได้รับการส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก โดยผู้ปกครองใช้กิจกรรมชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน การทดลองใช้เวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ผลการวิจัยพบว่า

เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองมีความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อเล็ก สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่ม พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมต่างมีความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อเล็กสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัทมาศิริ ธีรานุรักษ์ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล 1-3 ที่มีอายุ 3-6 ปี จำนวน 31 คน เป็นกลุ่มทดลอง 16 คน กลุ่มควบคุม 15 คน โดยการจัดกิจกรรม 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการประชุม กิจกรรมการทำกิจกรรมกับลูก กิจกรรมการบันทึกพฤติกรรมการรู้หนังสือ และกิจกรรมการรายงานความก้าวหน้า ผลการวิจัยพบว่า (1) หลังจากใช้โปรแกรมฯ ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นสูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นหลังจากทดลองโปรแกรมฯ สูงกว่าก่อนการทดลองใช้โปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฐจิตต์ ภิวนาทิพงษ์ (2542) ศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการจัดกิจกรรมแบบปกติ มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมีความรับผิดชอบสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธนวดี ศุกระกาญจน์ (2542: 51-52) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมศิลปะในชั้นเรียนกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะแบบผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยจำนวน 30 คน อายุ 3-4 ปี ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองกับเด็กปฐมวัยในกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองมีคะแนนความเชื่อมั่นสูงกว่า (2) พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองหลังการทดลองจากการสังเกตครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ซึ่งมีระยะห่างกัน 7 วัน ไม่แตกต่างกัน

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

เกล (Gail 1981 อ้างถึงในอรุณี หรคาล 2536: 25) ได้ศึกษาผลการให้ความรู้ผู้ปกครองเป็นรายบุคคลตาม โครงการเยี่ยมบ้านซึ่งใช้เวลา 3 ปี โดยให้ครูที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับทารกและเตรียมอนุบาล จำนวน 6 คน ออกไปเยี่ยมบ้านและพูดคุยกับแม่ที่มีลูกอายุ ระหว่าง 2-3 ขวบ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู แนะนำการใช้ภาษาที่ถูกต้องกับลูก จัดกิจกรรม การเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก โดยให้แม่มีส่วนร่วมด้วย รวมทั้งให้หนังสือและวัสดุต่างๆ เช่น ดินน้ำมัน กระดาษสี เพื่อให้แม่ใช้เล่นกับลูกที่บ้าน และเมื่อมีโอกาสจะเชิญแม่มาเยี่ยม โรงเรียนเพื่อให้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับลูกในห้องเรียนและมีส่วนร่วมรับผิดชอบกิจกรรมที่จัดใน โรงเรียน เช่น ช่วยหาทุนสนับสนุนกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน ฯลฯ จากการติดตามผล เกลสรุปว่า การให้ความรู้ผู้ปกครองด้วยวิธีการเยี่ยมบ้านเป็นวิธีการที่ดีสามารถช่วยให้ผู้ปกครองและเด็กมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด รวมทั้งสามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม

คิกเกอร์ (Dicker 1993 อ้างถึงใน ฉวีจิตต์ ทิมวนาทิพงษ์ 2542: 50) ได้ศึกษาถึงความต้องการในการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ด้อยโอกาสและศึกษารูปแบบของการฝึกอบรมผู้ปกครอง จากการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการเรียนรู้ในเรื่องการให้การเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ดังต่อไปนี้ (1) พัฒนาการทางด้านร่างกาย และการดูแลทางการแพทย์ของเด็กที่เจ็บป่วย (2) การอบรมเลี้ยงดูทางด้านจิตใจ การจัดการกับความกลัวและความกังวลของเด็กและการส่งเสริมการรับรู้ของเด็กในเชิงบวก (3) การอบรมเลี้ยงดูทางด้านสติปัญญา ความรู้เกี่ยวกับการสร้างความคิดรวบยอดพื้นฐาน พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวและการรับรู้ พัฒนาการทางภาษา การวางแผนตารางการดูโทรทัศน์และการส่งเสริมพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ และ (4) การอบรมเลี้ยงดูทางด้านสังคม การใช้อำนาจและกฎระเบียบ การเข้าสังคม การสร้างบรรยากาศภายในครอบครัวที่อบอุ่น บทบาทของเด็ก และใช้เวลาว่างของเด็ก

กอร์ดอน (Gordon 1980 อ้างถึงใน ทัศนญา รุ่งแจ้ง 2549: 50) ได้ศึกษาผลการให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของกลุ่มเด็กที่มีอายุ 12-24 เดือน ที่เข้าร่วมโครงการ Early Child Stimulation Through Parent Education และกลุ่มเด็กอายุ 24-36 เดือน ที่เข้าร่วมโครงการ Home Learning Center Project กอร์ดอนได้แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน ให้เรียนที่บ้านสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง จากการติดตามผล โดยใช้แบบทดสอบสติปัญญาของสแตนฟอร์ดบินเน็ต (Stanford Binet Intelligence Test) พบว่าเด็กกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ผู้ปกครองคอยช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้คะแนนจากการทดสอบดีกว่ากลุ่มควบคุม

ปารองโต (Parenteao 1990 อ้างถึงใน สุปราณี ประคำพอง 2547: 37) ได้ศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ของผู้ปกครองเด็กและการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ในการให้การศึกษาเด็กที่มีผลต่อพัฒนาการรู้หนังสือ โดยผู้วิจัยได้ผลิตเอกสารเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองได้ใช้เป็นแนวทาง ในการส่งเสริมการอ่านเขียนให้กับลูก ผลการศึกษา พบว่า เด็กที่อยู่ในกลุ่มทดลองมีผลการทดสอบ สูงกว่าเด็กกลุ่มควบคุม ทั้งในการอ่านและการเขียนซึ่งชี้ให้เห็นว่าการสอน การกระตุ้น การ สนับสนุน และการให้คำชมมีประ โยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา และยังชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของการ มีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อพัฒนาการรู้หนังสือและการประสบความสำเร็จของเด็กในการเรียน ที่โรงเรียน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งใน และต่างประเทศของนักการศึกษาหลายๆท่าน สรุปได้ว่า ผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากในการอบรมเลี้ยงดูเด็กในระยะปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยที่ พัฒนาการทุกด้านเป็นไปอย่างรวดเร็ว หากผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กสามารถให้ การเลี้ยงดูและส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในระยะปฐมวัยแล้ว จะเป็นการเตรียมเด็ก ให้เติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพในอนาคต ซึ่งการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้ และตระหนักถึง บทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็ก จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสถาบันการศึกษา หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเด็กมีนโยบายในการนำผู้ปกครองเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ทั้งนี้เพราะการศึกษาของเด็กมิได้สิ้นสุดอยู่เฉพาะใน โรงเรียนเท่านั้น แต่เด็กยังต้องการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ฝึกฝนทักษะ และทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้วต่อที่บ้าน งานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดจึงเป็นหลักฐานอ้างอิงเพื่อให้เกิดการศึกษาในเรื่องของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองใน โอกาสต่อไป

2. ความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

2.1 ความหมายของความสามารถในการจำแนก

ความสามารถในการจำแนกมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย เนื่องจากสิ่งต่างๆที่มีอยู่ รอบตัวเด็กนั้นมีมากมาย การที่เด็กจะใช้ความสามารถในการจดจำวัตถุสิ่งของได้นั้น เด็กต้องอาศัย การจัดกระทำกับวัตถุ โดยวิธีการต่างๆ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการจำแนกไว้ดังนี้

ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2538: 373) ได้กล่าวถึงความหมายของการจำแนกว่า หมายถึง การใช้ประสาทสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายจัดสิ่งต่างๆ ให้เข้าอยู่ในประเภท เดียวกัน ซึ่งการจัดประเภทนี้อาจทำได้หลายวิธี เช่น แยกประเภทตามลักษณะรูปร่าง สี เสียง ขนาด ประโยชน์ของการใช้ เป็นต้น

ยูฟา วีระไวทยะ (2540: 96) ได้กล่าวถึงความหมายของการจำแนกว่า หมายถึง การแบ่งพวกหรือเรียงลำดับสิ่งของโดยมีเกณฑ์ เกณฑ์ดังกล่าวอาจจะใช้ความเหมือน ความต่าง หรือความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะนี้แล้ว ได้แก่ การแบ่งสิ่งของหรือการเรียงลำดับสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ ซึ่งอาจเป็นของตนเองหรือผู้อื่นเป็นผู้กำหนดก็ได้ นอกจากนี้ ยังมีการบอกเกณฑ์ที่ใช้ในการบอกพวกหรือเรียงลำดับสิ่งของที่ผู้อื่นทำไว้

ชุตินา วัฒนะคีรี (2541: 47) ได้กล่าวถึงความหมายของการจำแนกว่า หมายถึง การจำแนกหรือจัดจำพวกวัตถุหรือเหตุการณ์ออกเป็นประเภทต่างๆ โดยมีเกณฑ์ในการจำแนกหรือจัดจำพวก เกณฑ์ที่ใช้อาจพิจารณาจากลักษณะที่เหมือน แตกต่างกัน หรือสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ การกำหนดเกณฑ์อาจทำได้โดยการกำหนดขึ้นเองหรือมีผู้อื่นกำหนดให้

วรรณทิพา รอดแรงคำ และพิมพ์พันธ์ เคชะคุปต์ (2542: 3-6) ได้กล่าวถึงความสามารถในการจำแนก หมายถึง ความสามารถในการจัดจำแนก หรือเรียงวัตถุ หรือสิ่งที่อยู่ในปรากฏการณ์ต่างๆ ออกมาเป็นหมวดหมู่ โดยมีเกณฑ์ในการจัดจำแนก เกณฑ์ดังกล่าวอาจใช้ความเหมือน ความต่าง หรือความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ โดยจัดสิ่งที่มีคุณสมบัติบางประการร่วมกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

นิตยา จำปา (2548: 22) ได้กล่าวว่าความสามารถในการจำแนก คือ ความสามารถในการใช้ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง แบ่ง จัด จำแนกสิ่งของต่างๆออกเป็นส่วน เป็นหมวดหมู่ โดยใช้เกณฑ์ที่ตนเองกำหนด หรือเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนด โดยใช้คุณสมบัติที่เหมือนกันหรือต่างกันในการจำแนกซึ่งการจัดแบ่งนั้น สามารถใช้การแบ่งตามรูปร่าง ตามสี ตามขนาด หรือประโยชน์การใช้

สุพรรณิ ขอบรูป (2540 อ้างถึงใน นิตยา จำปา 2548: 22) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการจำแนกว่า เป็นความสามารถในการแบ่งพวก ความแตกต่าง หรือความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง การจำแนกและการเรียงลำดับนั้น อาจใช้เกณฑ์ที่กำหนดมาให้ หรือใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเอง

สรุปได้ว่า ความสามารถในการจำแนก คือ ความสามารถในการใช้ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง แบ่ง จัด จำแนกสิ่งของต่างๆ ออกเป็นส่วน เป็นหมวดหมู่ ซึ่งใช้คุณสมบัติที่เหมือนกันหรือต่างกันในการจำแนก โดยใช้เกณฑ์ที่ตนเองกำหนดหรือเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนดในการแบ่งตามรูปร่าง ตามสี ตามขนาด ตามการจัดกลุ่ม หรือประโยชน์ของการใช้

2.2 ความสำคัญของความสามารถในการจำแนก

รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี (2529: 23) ได้กล่าวว่าความสามารถในการจำแนกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเตรียมความพร้อมทางสติปัญญา ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถทาง

การเรียนรู้ของเด็ก การจัดสภาพการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการคือ จัดให้เด็กได้กระทำจริง และการกระทำนั้นเกิดจากการรับรู้ ประสบสัมพัทธ์ทั้ง 5 เสริมสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับเด็ก

ทวีพร ณ นคร (2533: 16) ได้กล่าวว่าความสามารถในการจำแนกเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของพัฒนาการทางสติปัญญา มีความสัมพันธ์กับอายุของเด็ก การจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะ และความต้องการของเด็ก จะเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่พัฒนาการทางสติปัญญาในขั้นต่อไป

เสาวคนธ์ สาเอี่ยม (2537: 14) ได้กล่าวว่าความสามารถในการจำแนก มีความสำคัญและความจำเป็นอย่างมากในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เพราะทำให้เกิดความสับสน และได้รับความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรม

นิตยา จำปา (2548: 23) ได้กล่าวว่าประสบการณ์ด้านการจำแนกมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเด็กไม่มีประสบการณ์ที่จะจำแนกแยกแยะสิ่งของต่างๆ ที่อยู่รอบตัวได้อย่างคล่องแคล่ว การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการจำแนก จึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่ควรนำมาเป็นประเด็นในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมความสามารถในการจำแนกให้เด็กมีความพร้อมยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการจำแนกมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ควรส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพื้นฐานเบื้องต้น เพื่อใช้แสวงหาความรู้ในขั้นที่สูงขึ้น และควรพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับความสนใจ ความพร้อมตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัยที่มีความสนใจในสิ่งรอบตัว โดยการสนับสนุน ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมหรือมีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ ที่เด็กได้สัมผัส และปฏิบัติด้วยตนเองในสถานการณ์ที่เหมาะสม ความสามารถในการจำแนกจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญ ส่งผลต่อการพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

2.3 ประเภทของการจำแนก

การจำแนกเป็นการรับรู้ในด้านสี รูปร่าง ขนาด การจัดกลุ่มและรายละเอียด ส่วนประกอบของรูปร่างเป็นการจำแนกความเหมือน ความต่าง สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน รูปร่างที่หายไป หรือเกินความเป็นจริง การจำแนกจัดแบ่งประเภทได้ 10 ลักษณะ (รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี 2529: 17-18) ดังนี้

1. เรื่องสี
2. เรื่องรูปร่าง
3. เรื่องรูปทรง
4. เรื่องภาพซ้อน
5. เรื่องส่วนประกอบของภาพ
6. เรื่องของทิศทาง

7. เรื่องรายละเอียดของภาพ (ภาพรวม ภาพกระจาย)
8. เรื่องสิ่งที่หายไปหรือเกินมา
9. เรื่องของลำดับต่อเนื่อง
10. เรื่องของความสัมพันธ์ของภาพ

2.4 การจัดกิจกรรมการจำแนกสำหรับเด็กปฐมวัย

เสาวคนธ์ สาเอี่ยม (2537: 15) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการจำแนกว่าควรจัดกิจกรรมโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกฝนหรือได้ตัดสินใจโดยใช้เกณฑ์การจำแนกของตนเอง เพื่อให้เกิดความระมัดระวังในการศึกษา เช่น จำแนกสิ่งมีชีวิตออกเป็นพืชและสัตว์ โดยอาศัยลักษณะของรูปร่าง การเคลื่อนไหว การกินอาหาร การขับถ่าย และการสืบพันธุ์

อัญชติ ชัยรัชตกุล (2546: 29) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการจำแนกสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัย เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมตามความสามารถ ความสนใจของเด็ก นอกจากนี้ยังพบว่า สื่ออุปกรณ์ และวิธีการมีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยว่าหลังการทดลองแล้วเด็กจะมีความสามารถในการจำแนกสูงขึ้นหรือไม่

นิวแมน (Newman 1981 อ้างถึงใน นิตยา จำปา 2548: 24) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการจำแนกสำหรับเด็กปฐมวัยว่า ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สังเกต กำหนดความคิดเห็น จำแนกประเภทด้วยตนเอง และเสนอสิ่งที่ค้นพบซึ่งตนเองคิดว่าสำคัญ

นิตยา จำปา (2548: 25) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการจำแนกนั้น ควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือจัดกระทำกับวัสดุสิ่งของต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัวเด็กด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าจัดกระทำกับวัสดุเพื่อสร้างองค์ความรู้ และให้ได้คำตอบที่ต้องการรู้ โดยควรคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ และศักยภาพของเด็ก ซึ่งครูอาจจะเป็นผู้ที่กำหนดเกณฑ์ในการจัดแบ่งสิ่งของให้เด็ก หรือเด็กเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ในการจัดแบ่งสิ่งของเอง การกระทำดังกล่าวนี้จะทำให้ครูทราบว่าเด็กมีพฤติกรรมและความสามารถในการจำแนกสิ่งของเพียงใด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจำแนกให้กับเด็กปฐมวัย ควรจะเลือกคุณสมบัติการแบ่งกลุ่มง่ายๆ ให้เด็กได้รู้จักการจำแนก เช่น สี รูปร่าง และขนาด ควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า จัดกระทำกับวัสดุ สิ่งของ เพื่อสร้างองค์ความรู้ และให้ได้คำตอบที่ครูต้องการ นอกจากนี้ครูควรคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถและศักยภาพของเด็ก ซึ่งครูอาจจะเป็นผู้ที่กำหนดเกณฑ์ในการจัดแบ่งสิ่งของให้กับเด็กหรือเด็กเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ในการจัดแบ่งสิ่งของเอง จะทำให้ครูทราบว่าเด็กมีพฤติกรรมความสามารถในการจำแนกเพียงใด การจัดกิจกรรมจึงมีผลต่อ

ความสามารถในการจำแนก แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการจำแนกนั้นสามารถส่งเสริมได้ โดยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกของเด็กปฐมวัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกของเด็กปฐมวัย ได้มีผู้สนใจศึกษาไว้อย่าง กว้างขวางทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

มาลี วรรณทรัพย์ (2531: 44) ได้ทำการศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านการจำแนกของเด็กปฐมวัยที่เล่นเกมการศึกษาด้วยวิธีต่างๆกัน โดยทำการทดลองกับเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี พบว่า เด็กปฐมวัยที่เล่นเกมการศึกษาแบบเคลื่อนไหวร่างกายและ เด็กปฐมวัยที่เล่นเกม การศึกษาแบบนั่งอยู่กับที่ มีความสามารถในการจำแนกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทวีพร ณ นคร (2533: 66-67) ได้ทำการศึกษาการเล่นสร้างสรรค์กลางแจ้งแบบ อิสระกับแบบกึ่งชี้แนะที่มีผลต่อความสามารถในทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการ จำแนกของเด็กปฐมวัย โดยทำการทดลองกับเด็กปฐมวัยอายุ 4-5 ปี แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 18 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 18 คน ปรากฏผลว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นสรรค์ สร้างกลางแจ้งแบบกึ่งชี้แนะ มีค่าเฉลี่ยของความสามารถในการจำแนกสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัด ประสบการณ์การเล่นสรรค์สร้างกลางแจ้งแบบอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวคนธ์ สาเอี่ยม (2537: 100) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการจำแนก ประเภทของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง “ให้เวลาสักนิด ไกล่ชิดกับ ลูก” กับเด็กปฐมวัยอายุ 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน และกลุ่ม ทดลองจำนวน 15 คน โดยกลุ่มควบคุม ผู้ปกครองส่งเสริมด้วยกิจกรรมอิสระในชีวิตประจำวัน กลุ่ม ทดลองได้รับการส่งเสริมความสามารถในการจำแนกโดยผู้ปกครองใช้กิจกรรมชุด “ให้เวลาสักนิด ไกล่ชิดกับลูก” จากการศึกษา พบว่า

1. เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความสามารถในการ จำแนกประเภทหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริมความสามารถในการจำแนกประเภทด้วย กิจกรรมอิสระในชีวิตประจำวันมีความสามารถในการจำแนกประเภทหลังการทดลองสูงกว่าก่อน การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองมี ความสามารถในการจำแนกประเภทสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริมในการจำแนกประเภท โดยใช้กิจกรรมอิสระในชีวิตประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

เวอร์นอน (Vernon 1969 อ้างถึงใน รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี 2529: 19) ได้ศึกษาเรื่องการจำแนกด้วยการรับรู้ทางการมองเห็นในด้านรูปร่าง พบว่า การรับรู้ทางการมองเห็นด้านรูปร่างนั้น เด็กเริ่มมองเห็นสิ่งของที่มีรูปร่างง่ายๆ ก่อน เมื่ออายุมากขึ้นก็สามารถรับรู้สิ่งที่มีรูปร่างซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น

เบรนและกูดอิน์ฟ (Brain and Goodenough 1996 อ้างถึงใน รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี 2529: 17) ได้ทำการทดลองเกี่ยวกับการจำแนกสิ่งของ โดยอาศัยสี และรูปร่างเป็นเกณฑ์ พัฒนาการของเด็กมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์ที่เด็กจะใช้เป็นหลักในการจำแนกสิ่งต่างๆ ออกเป็นกลุ่ม เป็นพวก จากการศึกษาพบว่าเด็กอายุไม่เกิน 3 ปีจะมีแนวโน้มอย่างสูงในการจัดสิ่งที่มีรูปร่างเหมือนกันไว้เป็นพวกเดียวกัน เด็กอายุ 3-6 ปี จะจัดสิ่งของที่มีสีเหมือนกันไว้ด้วยกัน แต่หลังจาก 6 ปี ไปจนถึงผู้ใหญ่ จะกลับมาจัดสิ่งของที่มีรูปร่างเหมือนกันไว้ด้วยกัน

จอร์จ และ ไดเอ็ทซ์ (George and Dietz 1971 อ้างถึงใน ทวีพร ณ นคร 2533: 23) ได้ศึกษาวิธีจำแนกของเด็กเกรด 1 เกรด 2 และเกรด 3 โดยแบ่งแต่ละเกรดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนในเมืองและกลุ่มโรงเรียนในชนบท ผลการศึกษาพบว่า เด็กเกรด 1 2 และ 3 ของโรงเรียนในชนบทเลือกความสูงของขวดในการจำแนกมากกว่าเลือกรูปร่างลักษณะของขวด และสีของของเหลวในขวด เด็กเกรด 1 ของโรงเรียนในเมืองเลือกรูปร่างลักษณะของขวดในการจำแนกมากกว่าเลือกความสูงของขวดและสีของของเหลวในขวด เด็กเกรด 2 และ 3 ของโรงเรียนในเมืองเลือกความสูงในการจำแนกมากกว่าเลือกรูปร่างลักษณะของขวดและสีของของเหลวในขวด เช่นเดียวกัน จอร์จ และ ไดเอ็ทซ์ (George and Dietz) ให้ความเห็นว่า การได้รับประสบการณ์ทางการจำแนกเพิ่มขึ้นในเด็กเกรด 2 และ 3 ทำให้เด็กอาศัยเกณฑ์เหมือนกันในการจำแนก นับว่าต่างไปจากเด็กเกรด 1 ซึ่งมีประสบการณ์ทางการจำแนกน้อย

จากงานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เป็นข้อยืนยันได้ว่า ความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ การฝึกให้เด็กเกิดความสามารถในการจำแนกนั้นมีผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัย ควรได้รับการส่งเสริมให้เด็กรู้จักการคิดอย่างมีเหตุผล และรู้จักแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นตัวชี้พัฒนาการทางสติปัญญา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นองค์ประกอบของการเรียนรู้ทุกด้าน ดังนั้นจึงควรปลูกฝังความสามารถในการจำแนกให้แก่เด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัย และการจัดกิจกรรมการจำแนกที่เหมาะสมทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยอย่างมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการ
จำแนกของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยศึกษาวิจัยกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม ทดสอบ
ก่อน และหลังทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีรูปแบบการทดลองดังนี้

ตารางที่ 3.1 รูปแบบการทดลอง

ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
O_1	X	O_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

O_1 แทน การวัดความสามารถในการจำแนกก่อนการทดลอง

X แทน การจัดกิจกรรมการจำแนกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม

O_2 แทน การวัดความสามารถในการจำแนกหลังการทดลอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่ศึกษาอยู่
ชั้นปฐมวัยปีที่ 3 ของโรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่ศึกษา อยู่ชั้นปฐมวัยปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 20 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครองจำนวน 12 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. การจำแนกสี
2. การจำแนกขนาด
3. การจำแนกรูปทรง

การสร้างและการหาคุณภาพคู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง ดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาในการจัดกิจกรรมจำนวน 12 กิจกรรม
3. นำคู่มือการจัดกิจกรรมการจำแนกสำหรับผู้ปกครองเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและเสนอต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักการ ทฤษฎี แนวคิด และรูปแบบของการจัดกิจกรรม ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.90
4. ผู้วิจัยปรับคู่มือการจัดกิจกรรมการจำแนกสำหรับผู้ปกครองตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา
5. ผู้วิจัยได้ประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงถึงความสำคัญและบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมความสามารถในการจำแนกให้แก่เด็กปฐมวัยปีที่ 3 ของโรงเรียนพิชญศึกษา จำนวน 20 คน โดยผู้ปกครองศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปจัดกิจกรรมที่บ้านให้สอดคล้องกับกิจวัตรประจำวันของเด็กโดยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 กิจกรรม รวม 12 กิจกรรม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย

1. การจำแนกสี จำนวน 4 ข้อ รวม 12 คะแนน
2. การจำแนกขนาด จำนวน 3 ข้อ รวม 9 คะแนน
3. การจำแนกรูปทรง จำนวน 3 ข้อ รวม 9 คะแนน

การสร้างและการหาคุณภาพแบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย
ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาในการจัดกิจกรรม
3. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบวัดให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด คือ การจำแนกสี การจำแนกขนาด และการจำแนกรูปทรง จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อ คะแนนเต็ม 3 คะแนน รวม 30 คะแนน
4. นำแบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักการ ทฤษฎี แนวคิด และรูปแบบของการจัดกิจกรรม ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.91

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 ทดสอบก่อนการทดลอง โดยผู้วิจัยใช้แบบวัดความสามารถในการจำแนกจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีค่าชี้แจง ประเมินเด็กเป็นรายบุคคล ใช้เวลาทดสอบก่อนทดลองเป็นเวลา 1 สัปดาห์
- 4.2 ผู้ปกครองปฏิบัติกิจกรรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกร่วมกับลูกที่บ้าน ทั้งหมด 12 กิจกรรม เป็นเวลา 4 สัปดาห์
- 4.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการจำแนกของเด็กโดยใช้แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยชุดเดียวกับก่อนทดลอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการทดลอง

5.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เปรียบเทียบผลการประเมินก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

5.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอิงเกณฑ์ ใช้การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ผ่าน (60% ของคะแนนเต็ม) และเกณฑ์ดี (70% ของคะแนนเต็ม) ตามทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ (Mastery Learning) ของบลูม (Bloom 1970 อ้างถึงใน ตรีณญา รุ่งแจ้ง 2549: 61) โดยนับจำนวนผู้มีคะแนนหลังการทดลองผ่านเกณฑ์แต่ละเกณฑ์ แล้วหาค่าร้อยละ

5.2 สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติต่างๆ ดังนี้ สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ หาค่าความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตร (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2543: 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพฤติกรรมกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.3 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.3.1 การหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538: 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนเด็กกลุ่มตัวอย่าง

5.3.2 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538: 79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

- เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนเด็กกลุ่มตัวอย่าง

5.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองโดยคำนวณจากสูตร t-test แบบ Dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538: 104) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติจากตารางเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน
 $\sum D^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum D)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการจำแนกแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยรายบุคคลก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกในภาพรวมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยแยกตามลักษณะการจำแนก

การนำเสนอ การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ ดังต่อไปนี้

- N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
- S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าที

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม ก่อนและหลังการทดลอง ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยรายบุคคลก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4.1 คะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยรายบุคคลก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม				หลังการจัดกิจกรรม			
	จำแนก สี	จำแนก ขนาด	จำแนก รูปทรง	รวม	จำแนก สี	จำแนก ขนาด	จำแนก รูปทรง	รวม
1	8	6	6	20	11	9	8	28
2	6	6	6	18	10	9	8	27
3	9	8	7	24	12	9	9	30
4	8	7	7	22	12	8	9	29
5	10	7	7	24	12	9	8	29
6	9	6	6	21	12	8	8	28
7	9	8	6	23	12	9	8	29
8	10	8	6	24	12	9	9	30
9	7	6	7	20	11	9	9	29
10	9	7	7	23	12	9	8	29
11	8	6	6	20	12	9	8	29
12	9	6	6	21	12	9	9	30
13	10	6	6	22	12	9	9	30
14	9	6	6	21	11	8	9	28
15	9	6	6	21	11	9	9	29
16	8	6	6	20	12	8	9	29
17	9	6	6	21	12	9	9	30
18	10	6	6	22	12	9	9	30
19	9	6	6	21	12	9	8	29
20	9	6	6	21	12	7	8	27
Σx	175	129	125	429	234	174	171	579
$\bar{x}$	8.75	6.45	6.25	21.45	11.70	8.70	8.55	28.95

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยจากการวัดความสามารถในการจำแนกหลังจากการทำกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ คะแนนเฉลี่ยการจำแนกสี ก่อนทำกิจกรรม เท่ากับ 8.75 หลังทำกิจกรรม เท่ากับ 11.70 คะแนนเฉลี่ยการจำแนกขนาด ก่อนทำกิจกรรม เท่ากับ 6.45 หลังทำกิจกรรม เท่ากับ 8.70 คะแนนเฉลี่ยการจำแนกรูปทรง ก่อนทำกิจกรรม เท่ากับ 6.25 หลังทำกิจกรรม เท่ากับ 8.55 คะแนนเฉลี่ยรวม ก่อนทำกิจกรรม เท่ากับ 21.45 หลังทำกิจกรรม เท่ากับ 28.95

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองกับเกณฑ์เป็นรายบุคคล

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองกับเกณฑ์เป็นรายบุคคล

คนที่	คะแนนหลังการทดลอง (จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับคะแนน อยู่ในเกณฑ์
1	28	93.33	ดี
2	27	90.00	ดี
3	30	100	ดี
4	29	96.66	ดี
5	29	96.66	ดี
6	28	93.33	ดี
7	29	96.66	ดี
8	30	100	ดี
9	29	96.66	ดี
10	29	96.66	ดี
11	29	96.66	ดี
12	30	100	ดี
13	30	100	ดี
14	28	93.33	ดี

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คนที่	คะแนนหลังการทดลอง (จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับคะแนน อยู่ในเกณฑ์
15	29	96.66	ดี
16	29	96.66	ดี
17	30	100	ดี
18	30	100	ดี
19	29	96.66	ดี
20	27	90.00	ดี

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีคะแนนความสามารถในการจำแนกสูงสุด เท่ากับ 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 และคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน เมื่อนำค่าร้อยละของคะแนนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ผ่านคือ ร้อยละ 60 และเกณฑ์ดี ร้อยละ 70 พบว่าเด็กปฐมวัยได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดี 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกในภาพรวมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกในภาพรวมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

การทดลอง	n	$\bar{X}$	SD.	t
ก่อนการทดลอง	20	21.45	1.57	25.45*
หลังการทดลอง	20	28.95	0.94	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมีความสามารถในการจำแนกหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่กล่าวไว้ว่า หลังจากผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่บ้าน เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการจำแนกสูงขึ้น

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยแยกตามลักษณะการจำแนก

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยแยกตามลักษณะการจำแนก

ความสามารถในการจำแนก		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
แยกตามลักษณะการจำแนก	n	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
การจำแนกสี	20	8.75	1.02	11.7	0.57	17.38*
การจำแนกขนาด	20	6.45	0.76	8.7	0.57	11.83*
การจำแนกรูปทรง	20	6.25	0.44	8.55	0.51	15.66*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.4 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม มีความสามารถในการจำแนกแยกตามลักษณะการจำแนก 3 ด้าน คือ การจำแนกสี การจำแนกขนาด และการจำแนกรูปทรง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง

จากการบันทึกเพิ่มเติมของผู้ปกครองหลังทำกิจกรรม ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ผู้ปกครองได้ให้ความสนใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยได้ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำหลังการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ดังนี้

1. เมื่อเริ่มทำกิจกรรม เด็กๆ ให้ความสนใจและตื่นเต้น แต่เมื่อทำกิจกรรมผ่านไปได้ ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ความสนใจในกิจกรรมลดลง ผู้ปกครองจึงเสนอแนะให้มีการกระตุ้นความสนใจ โดยการให้แรงเสริมทางบวก
2. กิจกรรมห้องนอนสวยเก๋ เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กได้เล่นผ่นคลายก่อนนอน โดยค้นหาสิ่งของสีต่างๆภายในห้องนอน ผู้ปกครองให้ข้อสังเกตว่า ควรเพิ่มคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้เด็กได้เรียนรู้ควบคู่กันไปด้วย
3. การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานบ้าน ผู้ปกครองยังไม่มั่นใจในตัวลูกเท่าที่ควร เกิดความกังวลใจ คิดว่าลูกไม่สามารถทำกิจกรรมดังกล่าวได้ แต่เมื่อลูกได้ลงมือปฏิบัติ ลูกสามารถทำได้ ผู้ปกครองยังให้คำแนะนำเพิ่มเติมว่าการฝึกทักษะต่างๆให้กับเด็ก สามารถทำได้เนื่องจากเด็กอยู่ในวัยที่เลียนแบบผู้ใหญ่อยู่แล้ว
4. การที่ผู้ปกครองได้สนทนากับลูกขณะทำกิจกรรม ทำให้ทราบว่าความสามารถในการจำแนกของลูกพัฒนาขึ้นอีกระดับหนึ่ง นอกเหนือจากเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนดให้ เนื่องจากเด็กๆ เกิดข้อสงสัยขณะทำกิจกรรมว่าทำไม ไม่จำแนกสิ่งของตามประโยชน์ของการใช้สอยด้วย ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่เด็กๆ กำหนดขึ้นเอง
5. การจัดกิจกรรมดังกล่าวพบว่าแต่ละกิจกรรมเด็กๆ ให้ความสนใจต่างกัน เช่น กิจกรรมบน โต๊ะเครื่องแป้ง เด็กผู้หญิงจะให้ความสนใจมากกว่าเด็กผู้ชาย กิจกรรมนักประดิษฐ์น้อย เด็กผู้ชายจะให้ความสนใจมากกว่าเด็กผู้หญิง อีกทั้งบางกิจกรรมต้องให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ เช่น กิจกรรมอาหารจานโปรด ซึ่งผู้ปกครองได้แนะนำให้ดูตัวอย่างใกล้ชิด เนื่องจากอาจเกิดอันตรายจากของมีคมได้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

การสรุปการวิจัยครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

1.2 สมมติฐานการวิจัย

หลังจากผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่บ้าน เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการจำแนกสูงขึ้น

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่ศึกษาอยู่ชั้นปฐมวัยปีที่ 3 ของโรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่ศึกษาอยู่ชั้นปฐมวัยปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยให้เหมาะกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันที่บ้านของเด็ก ครอบคลุมการจำแนกสี การจำแนกรูปทรง และการจำแนกขนาด จำนวน 12 กิจกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการจำแนกสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความสามารถในการจำแนก และพัฒนาแบบวัดความสามารถในการจำแนก ซึ่งมีทั้งหมด 10 ข้อ

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบประเมินความสามารถในการจำแนก จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมี 3 คะแนน รวม 30 คะแนน ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลจำนวน 20 คน เป็นเวลา 1 สัปดาห์
2. ผู้ปกครองปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกของเด็กที่บ้าน ทั้งหมด 12 กิจกรรม เป็นเวลา 4 สัปดาห์
3. ทดสอบหลังการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ทดสอบกลุ่มตัวอย่าง 20 คน หลังการทดลองโดยใช้แบบวัดความสามารถในการจำแนกสำหรับเด็กปฐมวัย ชุดเดียวกับก่อนการทดลอง

1.3.4 ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ข้อสังเกตของผู้ปกครองในการทำกิจกรรม ได้แก่ เด็กปฐมวัยมีความสนใจในการทำกิจกรรมระยะแรก ต่อมาต้องให้แรงเสริมทางบวก และพบว่า เด็กปฐมวัยชายและหญิงมีความสนใจในกิจกรรมแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมที่ทำ โดยภาพรวมผู้ปกครองที่พึงพอใจในกิจกรรมที่ทำ และสังเกตเห็นความสามารถในการจำแนกของเด็กขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมีความสามารถในการจำแนกหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งการจำแนกในภาพรวม และการจำแนกรายด้านในเรื่องสี เรื่องขนาด และเรื่องรูปทรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อภิปรายผลได้ ดังนี้

กิจกรรมการจำแนกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม เป็นกิจกรรมหนึ่งที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เช่น ทำอาหาร จัดโต๊ะอาหาร ชักผ้า แต่งตัว เป็นการเตรียมความ

พร้อมให้เด็กมีทักษะต่างๆเพิ่มขึ้นในสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น คู่กันเคย เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก ใช้เวลาเหมาะสมกับพัฒนาการ ความสนใจ และประสบการณ์ของเด็กที่เอื้ออำนวยให้เด็กกระทำตามธรรมชาติของตนเอง ไม่ซับซ้อน มีความสมดุล ซึ่งสอดคล้องกับ เวอร์นอน (Vernon 1970: 21) อ้างถึงใน รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี (2529: 19) ที่ว่า ในเรื่องของการจำแนกด้วยการมองเห็นในขั้นแรกของพัฒนาการ เด็กสามารถมองเห็นรูปร่างของสิ่งของที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนก่อน เมื่อเด็กมีอายุมากขึ้น ก็สามารถจะรับรู้สิ่งของที่มีรูปร่างซับซ้อน ได้ดียิ่งขึ้น

การที่เด็กได้ลงมือทำกิจกรรมต่างๆกับพ่อแม่ที่บ้าน เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์ในชีวิตประจำวันที่บ้าน เด็กมีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน การแสวงหาคำตอบเพื่อสนองความสนใจและความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก สอดคล้องกับ ฌูจิตต์ ลิมนวาทิพงษ์ (2547: 37) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองมีหน้าที่ในการพัฒนาเด็กตั้งแต่บทบาทพื้นฐานคือการอบรมเลี้ยงดู บทบาทในฐานะผู้ช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการจำแนกที่เด็กได้ทำกับผู้ปกครองที่บ้านเป็นธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ต้องอาศัยประสบการณ์ตรงหรือสิ่งที่เป็นรูปธรรม ซึ่งทางโรงเรียนไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าขาดความร่วมมือจากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง (ชนวนดี สุระกาญจน์ 2544: 39)

จากการบันทึกเพิ่มเติมหลังการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการพัฒนาลูกของตนเองอย่างมาก กิจกรรมทำให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้ร่วมกับลูก อีกทั้งเป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองคุ้นเคย ใช้สื่ออุปกรณ์ที่หาได้ง่ายในบ้าน ผู้ปกครองมีความสนใจที่จะส่งเสริมลูกอยู่แล้วจึงจัดกิจกรรมการจำแนกให้กับลูกได้เป็นอย่างดี การที่ผู้ปกครองทำกิจกรรมกับลูกทำให้ผู้วิจัยทราบถึงการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ซึ่งผู้ปกครองบางท่านเกิดความไม่มั่นใจในตัวลูกไม่แน่ใจว่าลูกจะทำกิจกรรมที่กำหนดในคู่มือการจัดกิจกรรมการจำแนกได้หรือไม่ เมื่อจบกิจกรรมจึงรู้ว่าลูกสามารถทำกิจกรรมนั้นได้ ส่งผลให้ผู้ปกครองเข้าใจในพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมากขึ้น เช่น กิจกรรมอาหารจานโปรด ที่ผู้ปกครองและลูกทำอาหารร่วมกัน อีกทั้งกิจกรรมเล่นกับน้ำก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เด็กให้ความสนใจเป็นพิเศษ ช่วงแรกของกิจกรรมเด็กกรอกน้ำลงขวดเพียงเล็กน้อยและเมื่อเด็กมีความระมัดระวังมากขึ้นก็ส่งผลให้ปริมาณน้ำในขวดเพิ่มมากขึ้นด้วย แสดงให้เห็นว่า เด็กเริ่มมีสมาธิในการทำกิจกรรมมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌูจิตต์ ลิมนวาทิพงษ์ (2542) ชนวนดี สุระกาญจน์ (2544) หรือธัญญา รุ่งแจ้ง (2549) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยผู้ปกครอง ที่ผลการศึกษาพบว่า พ่อแม่ และผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก กิจกรรมที่ผู้ปกครองจัดให้เด็กได้เรียนรู้ในสถานการณ์ที่เหมาะสม เป็นการเปิด โอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ พัฒนาความสามารถทางสติปัญญา

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยตามเกณฑ์ที่กำหนด ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่า การจำแนกสี การจำแนกขนาด และการจำแนกรูปทรง มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง กล่าวได้ว่า การจัดกิจกรรมการจำแนกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมส่งผลต่อความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยผ่านกิจกรรมประจำวันที่เหมาะสม มีผู้ปกครองคอยสนับสนุนส่งผลต่อความสามารถในการจำแนกของเด็กสอดคล้องกับ เสาวคนธ์ สาเอี่ยม (2537: 17) ที่กล่าวว่า ทักษะการจำแนกสามารถส่งเสริมได้โดยการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจึงขึ้นอยู่กับสภาวะภายในตัวเด็กและแรงกระตุ้นจากสภาวะภายนอก ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้ความรักความเข้าใจและแรงกระตุ้นทางบวกจากครูและผู้ปกครอง ทั้งยังต้องประสานสัมพันธ์กันระหว่างบ้านและโรงเรียน ผู้ปกครองจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการช่วยพัฒนาสติปัญญาของลูก

ดังนั้น ผลการวิจัยนี้จึงมีคุณค่าในการนำไปพัฒนาเด็ก เพราะการที่เด็กจะมีพัฒนาการทางสติปัญญา เป็นผลสืบเนื่องมาจากการส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการจำแนก

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การจำแนกด้วยการมองเห็น เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย การนำกิจกรรมการจำแนกไปใช้ต้องคำนึงถึงพัฒนาการ ความต้องการ และความสามารถของเด็กเป็นสำคัญ

3.1.2 การนำกิจกรรมการจำแนกไปใช้กับเด็กปฐมวัย ควรคำนึงถึงขั้นตอนการทำกิจกรรม โดยเริ่มจากเรื่องที่ย้ายไปสู่เรื่องที่ซับซ้อนมากขึ้น

3.1.3 การจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมควรคำนึงถึงความสมัครใจ สภาพครอบครัว สถานะของผู้ปกครอง กิจกรรมที่จัดต้องดำเนินการได้ง่าย เหมาะสมกับผู้ปกครองทุกระดับชั้น วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ต้องหาได้ง่ายในครัวเรือน ไม่เพิ่มภาระให้ผู้ปกครอง

3.1.4 ควรสนับสนุนให้ครูและผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น เช่น เชิญผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนตามความเหมาะสมเพื่อเป็นการส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างครูและผู้ปกครอง

3.1.5 ควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพิ่มเติมในเรื่องของการสานต่อการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองในการส่งเสริมสนับสนุนเด็กให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของทางโรงเรียน

3.1.6 ควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพิ่มเติมในเรื่องพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้เกิดความเข้าใจและจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านอื่นๆ เช่น การนำการเล่นไทยกลับสู่เด็กปฐมวัย

3.2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษยา ตันติผลาชีวะ (2542) *การเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน* กรุงเทพมหานคร โขติสุขการพิมพ์
- ฉันทนา ภาคบงกช (2537) “ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการศึกษาปฐมวัย* หน่วยที่ 8 หน้า 2-10 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชุติมา วัฒนะศิริ (2541) “การสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา” *ปริญาการศึกษา* มหาวิทยาลัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ณัฐจิตต์ ลิมวนาทิพงษ์ (2542) “การเปรียบเทียบความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ” *ปริญาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย* แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ทวีพร ณ นคร (2533) “การศึกษาการเล่นสรรค์สร้างกลางแจ้งแบบอิสระกับแบบกึ่งชี้แนะที่มีผลต่อความสามารถในการสังเกตและการจำแนกของเด็กปฐมวัย” *ปริญาการศึกษา* มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ธนวดี สุกระกาญจน์ (2544) “ความเชื่อมั่นในตนเอง ของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน โรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต” *ปริญาศึกษาศาสตร์* มหาวิทยาลัย แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นภเนตร ธรรมบวร (2541) “บทบาทของครอบครัวกับการศึกษา” กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- นิตยา จำปา (2548) “ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลขุนหาญ (สี) จังหวัดศรีสะเกษ” *ปริญาศึกษาศาสตร์* มหาวิทยาลัย แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิตยา ประพุดติกิจ (2539) “ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระ ชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย* หน่วยที่ 13 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เบญจา แสงมลิ (2545) *การพัฒนาเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ

- ประภาพรธรรม สุวรรณสุข (2527) “การจัดประสบการณ์วิทยาศาสตร์แก่เด็กปฐมวัย” ใน เอกสาร
ประกอบการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 8 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2538) “การจัดประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์แก่เด็กปฐมวัย” ใน เอกสารการสอนชุด
วิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 8 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ปัทมศิริ ชีรานุรักษ์ (2539) “การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมการรู้
หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
ประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พัชรี สวนแก้ว (2536) *การแนะแนวผู้ปกครองเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร บริษัทพัฒนา
คุณภาพวิชาการ จำกัด
- มณฑิยา ทุมพันธ์ (2546) “บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ใช้การบ้านแบบมี
ส่วนร่วม” ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- มาลี วรรษทรัพย์ (2531) “การศึกษาความสามารถในการสังเกตและการจำแนกของเด็กปฐมวัยที่
เล่นเกมการศึกษาด้วยวิธีการต่างกัน” ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ยุพา วีระไวทยะ (2540) *สอนวิทยาศาสตร์แบบมีอาชีพ* กรุงเทพมหานคร มูลนิธิสตรี-สถยดีวงศ์
- รัชณี รัตนา (2533) “ผลของการใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการ
ใช้กล้ำเนื้อเด็กของเด็กรุ่นวัย” ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี (2529) “การเปรียบเทียบความสามารถในการจำแนกด้วยการมองเห็นของเด็ก
ปฐมวัยที่ได้รับการฝึกทักษะ โดยใช้เกมการศึกษาและใช้แบบฝึกหัด” ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) *หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 5*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ทวีกิจการพิมพ์
- _____ (2543) *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร สุริยสาส์น
- วรรณทิพา รอดแรงคำ และ พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์ (2542) *การพัฒนาการคิดด้วยกิจกรรมทักษะ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป
เมเนจเม้นท์ สถาบันคุณภาพวิชาการ

- สุนทรียา คำหาญสุนทร (2547) “การศึกษาความสนใจของเล่นของเด็กวัยเตาะแตะตามการรับรู้ของผู้ปกครอง” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุปราณี ประคำพอง (2547) “ผลของการใช้โปรแกรมการส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีนิสัยรักการอ่านโดยผู้ปกครอง” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุพิน จินดาพล (2548) “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัยด้านการให้ความรู้ผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย” ปรินญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เสาวคนธ์ સાએમ (2537) “การศึกษาความสามารถในการจำแนกประเภทของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- หรรษา นิลวิเชียร (2535) *ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์
- หริณญา รุ่งแจ้ง (2549) “ผลการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีต่อกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนประจวบคีรีขันธ์” ปรินญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อภิญา เวชชัย (2544) *รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- อรุณี หรดาล (2536) “ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา* หน้าที่ 13-15 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- อัญชลี ชัยรัชตกุล (2546) “ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย” ปรินญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นางสมศรี รัตนโรจนฤทธิ์ หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล โรงเรียนพิชญศึกษา
2. นางกลิ่นแก้ว มาตา หัวหน้างานประสานงานกระบวนการเรียนรู้ภาษาธรรมชาติ
โรงเรียนพิชญศึกษา
3. นางสาวภวยา แสงเพชร หัวหน้างานประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยและผู้ประสานงาน
โครงการหลักสูตรพหุภาษา โรงเรียนพิชญศึกษา

ภาคผนวก ข

คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

คำนำ

ช่วงปฐมวัย เป็นช่วงเวลาสำคัญที่สุดของการพัฒนาเด็กในทุกด้าน โดยเฉพาะหกปีแรกของชีวิต เซลล์สมองและระบบประสาทจะเจริญเกือบเต็มที่ หากเด็กไม่ได้รับการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะส่งผลกระทบต่อสติปัญญาของเด็ก เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมและฝึกฝนการจำแนก เพราะมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับมีผลต่อพัฒนาการด้านสติปัญญา เพราะเมื่อเด็กสะสมข้อมูลที่เห็นและได้ฝึกฝนการจำแนกจะนำไปสู่การวิเคราะห์และแยกแยะต่อไป

การพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้น บ้านมีอิทธิพลต่อการพัฒนาเด็กมากที่สุด โดยเฉพาะพ่อแม่และผู้ปกครองเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เป้าหมายของการพัฒนาเด็กประสบความสำเร็จ การช่วยเหลือ และการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของเด็กในโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนจะไม่สามารถพัฒนาเด็กตามลำพังได้ บ้านและโรงเรียนจึงต้องทำงานร่วมกัน

ด้วยเหตุนี้จึงได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการจำแนกของเด็กปฐมวัยโดยมุ่งเน้นความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้พัฒนาความสามารถในการจำแนกผ่านกิจวัตรประจำวันที่บ้านในบรรยากาศที่ผ่อนคลายมีผู้ปกครองเป็นผู้ดูแล ช่วยเหลือและให้คำแนะนำ กระตุ้นความสนใจให้กับเด็กในสถานการณ์ที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กเกิดความสามารถในการจำแนกต่อไป

นางกาหลง อัยรา

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการจำแนกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม

คำชี้แจง

1. กิจกรรมการจำแนกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถในการจำแนกโดยผู้ปกครองนำกิจกรรมไปจัดให้ลูกที่บ้านโดยสอดคล้องกับกิจวัตรประจำวัน

2. กิจกรรมพัฒนาความสามารถในการจำแนก เป็นการจำแนกสี การจำแนกรูปทรง และการจำแนกขนาด จำนวน 12 กิจกรรม ดังนี้

2.1 การจำแนกสี ประกอบด้วย

- กิจกรรมเสื่อผ้าสีสดสวย
- กิจกรรมห้องนอนสวยเก๋
- กิจกรรมอาหารจานโปรด

2.2 การจำแนกรูปทรง

- กิจกรรมของใช้ ของเล่น
- กิจกรรมนักประดิษฐ์น้อย
- กิจกรรมช่วยคุณแม่จ่ายตลาด

2.3 การจำแนกขนาด

- กิจกรรมเล่นกับน้ำ
- กิจกรรมช่วยกันเก็บโต๊ะอาหาร
- กิจกรรมหนูน้อยคนเก่ง

2.4 การจำแนกสี รูปทรง ขนาด

- กิจกรรมเสื่อผ้าของใครเอ่ย (สี)
- กิจกรรมบนโต๊ะเครื่องแป้ง (รูปทรง)
- กิจกรรมงานบ้านหนูช่วยได้ (ขนาด)

3. ผู้ปกครองนำกิจกรรมไปทำกับลูกที่บ้าน จำนวน 12 กิจกรรม พร้อมทั้งบันทึกความคิดเห็น พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรมและข้อเสนอแนะหลังการทำกิจกรรมกับลูกทุกครั้ง

แผนการจัดกิจกรรมการจำแนกของเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง

ครั้งที่	เรื่อง	กิจกรรม
1	การจำแนกสี	1. เสื้อผ้าสีสดสวย 2. ห้องนอนสวย เก๋ 3. อาหารจานโปรด
2	การจำแนกรูปทรง	4. ของใช้ ของเล่น 5. นักประดิษฐ์น้อย 6. ช่วยคุณแม่จ่ายตลาด
3	การจำแนกขนาด	7. เล่นกับน้ำ 8. ช่วยกันเก็บโต๊ะอาหาร 9. หนูน้อยคนเก่ง
4	การจำแนกสี รูปทรง ขนาด	10. เสื้อผ้าของใครเอ่ย (สี) 11. บนโต๊ะเครื่องแป้ง (รูปทรง) 12. งานบ้าน หนูช่วยได้ (ขนาด)

กิจกรรมที่ 1 เสื้อผ้าสีสันสวย

แนวคิด

ในตู้เสื้อผ้าของทุกบ้านจะพบเสื้อผ้าที่ใส่กันอยู่ทุกวันมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น กางเกง กระโปรง เสื้อต่างๆ อีกทั้งยังมีสีสันทันทีหลากหลาย เช่น สีฟ้า สีแดง สีชมพู สีขาว สีน้ำตาล การแยกชุดออกเป็นกลุ่มตามสีเป็นกิจกรรมที่ลูกสามารถทำได้ และยังเป็นการส่งเสริมทักษะการจำแนกได้เป็นอย่างดี

จุดมุ่งหมาย

จำแนกสีเสื้อผ้าได้

กิจกรรม

1. ชักชวนลูกให้สำรวจเสื้อผ้าที่อยู่ในตู้เสื้อผ้าของลูก
2. พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับชุดที่อยู่ในตู้ เช่น มีกระโปรงสีแดง เสื้อสีเหลือง กางเกงสีน้ำตาล เป็นต้น
3. ให้ลูกบอกว่าในตู้เสื้อผ้ามีชุดสีใดบ้าง
4. ให้ลูกจัดเสื้อผ้าที่สีเหมือนกันไว้กลุ่มเดียวกัน
5. ผู้ปกครองตรวจสอบดูว่าชุดต่างๆ ที่จัดกลุ่มไว้นั้นถูกต้องหรือไม่และร่วมกันสรุปเกี่ยวกับสีของเสื้อผ้าที่จัดกลุ่มไว้

สื่อและอุปกรณ์

เสื้อผ้าชุดต่างๆ

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกสีเสื้อผ้า

บันทึกกิจกรรมที่ 1

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2 ห้องนอนสวย เก๋

แนวคิด

ในห้องนอนของคุณ มักมีเครื่องนอน และของเล่น หรือตุ๊กตาตัวโปรดของคุณอยู่ ผู้ปกครองอาจใช้เวลาในช่วงที่ลูกยังไม่ง่วง ฝึกให้ลูกเรียนรู้สีต่างๆของเครื่องนอน และของเล่น ที่มีอยู่ในห้อง พร้อมทั้งให้ลูกช่วยจัดห้องนอนของตนเอง ซึ่งเป็นการฝึกให้ลูกช่วยเหลือตนเอง มีความรับผิดชอบได้อีกด้วย

จุดมุ่งหมาย

จำแนกสีเครื่องนอนและของเล่นได้

กิจกรรม

1. เมื่อถึงเวลาเข้านอน พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับเครื่องนอนและของเล่นที่มีอยู่ในห้องนอนของคุณ
2. ผู้ปกครองเล่นเกมทายสีอะไรเอ่ยกับลูก ดังนี้
  - อะไรเอ่ยที่มีสีเดียวกับสีประจำวันจันทร์
(ลูกไปหยิบเครื่องนอนหรือของเล่นที่มีสีเหลืองมาวางไว้บนเตียงนอน)
  - อะไรเอ่ยที่มีสีเดียวกับสีประจำวันอังคาร
(ลูกไปหยิบเครื่องนอนหรือของเล่นที่มีสีชมพูมาวางไว้บนเตียงนอน) เป็นต้น
3. เมื่อเล่นเกมจนครบทั้งสีทั้งเจ็ดวันแล้ว ผู้ปกครองสำรวจว่าเครื่องนอนและของเล่น มีสีครบทุกวันหรือไม่ ถ้าไม่ครบให้พูดคุยถึงสีที่ขาดหายไป
4. ให้ลูกจัดห้องนอนของตนเอง

สื่อและอุปกรณ์

เครื่องนอนและของเล่นภายในห้องนอน

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกสีเครื่องนอนและของเล่น

บันทึกกิจกรรมที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3 อาหารจานโปรด

แนวคิด

การประกอบอาหาร เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองและลูกสามารถทำร่วมกันได้ และควรชักชวนให้ลูกช่วยทำ เพื่อให้ลูกมีทักษะเกิดขึ้นจากการช่วยงานในครัว เพราะอาหารแต่ละประเภทจะมีสีและลักษณะที่แตกต่างกัน ทั้งก่อนและหลังการปรุงอาหาร อีกทั้งยังได้ชิมรสชาติอาหารที่แตกต่างกัน การที่ได้ทำงานร่วมกันของคนในครอบครัว ผู้ปกครองสามารถฝึกให้ลูกช่วยจัดโต๊ะอาหาร เช่น รินน้ำ ตักข้าว ทำให้ลูกเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีความสุข

จุดมุ่งหมาย

จำแนกสีของอาหารได้

กิจกรรม

1. ผู้ปกครองพูดคุยกับลูกเกี่ยวกับการทำอาหาร
2. นำผักและอาหารสดที่มีอยู่ในตู้เย็นพร้อมทั้งเครื่องปรุงออกมาวางให้ลูกสังเกต
3. ให้ลูกจำแนกสีของอาหาร เช่น ผักสด เนื้อสัตว์ และเครื่องปรุง
4. ให้ลูกช่วยล้างผัก และนำผักที่ล้างเสร็จแล้วมาจำแนกสี เช่น แครอทมีสีส้ม มะเขือเทศมีสีแดง เป็นต้น และผู้ปกครองตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่
5. ให้ลูกช่วยหั่นหรือเด็ดผักและสังเกตการเปลี่ยนแปลงของอาหารขณะปรุง ชิมอาหารที่ปรุงเสร็จแล้วและบอกรสชาติของอาหาร
6. ช่วยจัดโต๊ะอาหารและรับประทานอาหารร่วมกัน

สื่อและอุปกรณ์

1. ผักสด เนื้อสัตว์ เครื่องปรุง
2. อุปกรณ์เครื่องครัว

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกสีของอาหาร

บันทึกกิจกรรมที่ 3

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4 ของใช้ ของเล่น

แนวคิด

ในกิจวัตรประจำวัน ผู้ปกครองกับลูกมีกิจกรรมร่วมกันมากมาย ของเล่น ของใช้ต่างๆ ที่อยู่รอบตัวลูกเป็นสิ่งที่ลูกคุ้นเคย การเล่นของเล่น และการใช้สิ่งของต่างๆทำให้ลูกได้เรียนรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่หลากหลายรูปทรง เช่น ลูกบอลมีรูปทรงกลม ไม้บล็อกมีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า หมอนอิงมีรูปทรงสามเหลี่ยม เป็นต้น สามารถเรียนรู้การเก็บรักษาที่ถูกต้องวิธี ซึ่งเป็นการทำกิจกรรมร่วมกันของคนในครอบครัวด้วยความสนุกสนาน

จุดมุ่งหมาย

จำแนกของเล่นของใช้ตามรูปทรงได้

กิจกรรม

1. แนะนำกระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า สามเหลี่ยม และวงกลม ให้ลูกได้รู้จัก พร้อมจัดวางกระดาษเหล่านั้นไว้ที่พื้นให้ห่างกันเล็กน้อย
2. ให้ลูกไปหยิบของเล่น ของใช้ภายในบ้านที่มีรูปทรงเดียวกันกับรูปกระดาษที่กำหนด นำมาวางไว้คู่กัน
3. สํารวจของเล่น ของใช้เหล่านั้นว่ามีรูปทรงเดียวกับรูปกระดาษที่วางไว้หรือไม่
4. พูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับรูปทรงของของเล่น ของใช้ภายในบ้าน

สื่อและอุปกรณ์

1. ของเล่น เช่น ไม้บล็อก ตัวต่อสร้างสรรค์ ลูกบอล ลูกบิงปอง รถยนต์ ฯลฯ
2. ของใช้ เช่น หมอนอิง ผ้าเช็ดหน้า อุปกรณ์เครื่องครัว ฯลฯ

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกของเล่น ของใช้ตามรูปทรง

บันทึกกิจกรรมที่ 4

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5 นักประดิษฐ์น้อย

แนวคิด

เด็กทุกคนชอบเล่นของเล่น เพราะของเล่นช่วยให้เด็กสนุกสนานเพลิดเพลิน การรู้จักคัดแปลงสิ่งของเหลือใช้มาเป็นของเล่น จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้รูปทรงต่างๆ จากวัสดุที่เหลือใช้ เช่น ก่อ่งยาตีพีนมีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า งานกระดาษมีรูปทรงกลม เป็นต้น สามารถช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และยังมีส่วนช่วยลดภาวะโลกร้อน

จุดมุ่งหมาย

จำแนกวัสดุตามรูปทรงได้

กิจกรรม

1. สนทนากับลูกเกี่ยวกับการนำวัสดุเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์
2. ให้ลูกไปสำรวจวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในบ้าน เช่น ก่อ่งสนุ่ ก่อ่งยาตีพีน กระดาษต่างๆ แกนทิชชู ก่อ่งโฟม ถ้วยพลาสติก ฯลฯ แล้วนำวัสดุมาวางรวมกัน
3. ให้ลูกจำแนกวัสดุต่างๆตามรูปทรง เช่น ถ้วยพลาสติกมีรูปทรงกลม แกนทิชชูมีรูปทรงกระบอก ก่อ่งยาตีพีนมีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ถ้วยโฟมมีรูปทรงกลม เป็นต้น
4. พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับรูปทรงของวัสดุต่างๆ
5. นำวัสดุมาประดิษฐ์เป็นของเล่นตามจินตนาการ เช่น หุ่นยนต์ เครื่องบิน เป็นต้น
6. ให้ลูกเล่าถึงของเล่นที่ประดิษฐ์ขึ้นมา

สื่อและอุปกรณ์

1. วัสดุต่างๆ เช่น ก่อ่งสนุ่ ก่อ่งยาตีพีน กระดาษต่างๆ แกนทิชชู ก่อ่งโฟม ฯลฯ
2. กรรไกร และ กระดาษขาว

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกวัสดุตามรูปทรง

บันทึกกิจกรรมที่ 5

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6 ช่วยคุณแม่จ่ายตลาด

แนวคิด

ตลาดหรือซูเปอร์มาร์เก็ต เป็นแหล่งรวมสินค้าต่างๆมากมาย สิ่งของเหล่านี้มีหลากหลายประเภท เช่น ผัก ผลไม้ ขนม นม ไข่ หมู ปลา ฯลฯ การได้พาลูกไปซื้อของ เป็นการเปิดโอกาสให้ลูกได้รู้จักสิ่งของต่างๆหลากหลายรูปทรง เช่น ขนมปังมีรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส ส้มเขียวหวานมีรูปทรงกลม เป็นต้น ลูกได้ใช้ประสาทสัมผัสในการมอง การดม การชิม การสัมผัสในการเรียนรู้และยังสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดมุ่งหมาย

จำแนกสิ่งของตามรูปทรงได้

กิจกรรม

1. พาลูกไปตลาดหรือซูเปอร์มาร์เก็ต ชวนลูกพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งของต่างๆที่ลูกเดินผ่าน
2. ให้ลูกสัมผัส ดมกลิ่น และชิมรสอาหารเมื่อมีโอกาส พูดคุยถึงความรู้สึกของลูก
3. ชวนลูกเล่นเกมอะไรเอ่ยเพื่อกระตุ้นความคิดของลูก ดังนี้
  - อะไรเอ่ยที่มีลักษณะรูปทรงกลม
  - อะไรเอ่ยที่มีลักษณะรูปทรงสี่เหลี่ยม
  - อะไรเอ่ยที่มีลักษณะรูปทรงสามเหลี่ยม
4. สัมผัสว่าสิ่งที่ลูกบอกถูกต้องหรือไม่
5. เมื่อกลับบ้านถึงบ้านพูดคุยกับลูกเกี่ยวกับสิ่งของต่างๆที่ซื้อมาในวันนี้
6. ให้ลูกจำแนกสิ่งของต่างๆที่ซื้อมาตามรูปทรง

สื่อและอุปกรณ์

เครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกสิ่งของตามรูปทรง

บันทึกกิจกรรมที่ 6

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 7 เล่นกับน้ำ

แนวคิด

ขวดเปล่าที่ไม่ได้ใช้แล้ว เช่น ขวดน้ำดื่ม ขวดกาแฟ ขวดนม ขวดซอส เป็นต้น มีหลากหลายขนาดแตกต่างกันสามารถนำมาเป็นอุปกรณ์ในการเรียนรู้ของลูก โดยให้ลูกได้ฝึกการตวงน้ำ การเทออก การวัดปริมาณได้เป็นอย่างดี เช่น ถ้านำขวดขนาดเล็กและขนาดใหญ่มาใส่น้ำ จะสังเกตเห็นระดับน้ำที่แตกต่างกันของขวดทั้งสองใบได้อย่างชัดเจน ซึ่งล้วนมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น

จุดมุ่งหมาย

จำแนกขนาดของขวดได้

กิจกรรม

1. ให้ลูกไปหยิบขวดที่ไม่ใช้แล้วภายในบ้านมาวางรวมกัน
2. ให้ลูกดูขวดขนาดต่างๆ และถามลูกเกี่ยวกับขนาดของขวด เช่น ขวดใบไหนมีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
3. ลูกเลือกขวด 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และตวงน้ำใส่ขวดจนเต็ม กระตุ้นความคิดของลูกโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - ขวดมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร , ทำไมระดับน้ำในขวดจึงไม่เท่ากัน
4. ให้ลูกเรียงขนาดของขวด ดังนี้ เล็ก กลาง ใหญ่, ใหญ่ กลาง เล็ก, กลาง เล็ก ใหญ่
5. พูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับขนาดของขวดชนิดต่างๆ

สื่อและอุปกรณ์

1. ขวดเปล่าที่ไม่ใช้แล้ว และ อุปกรณ์สำหรับการตวงน้ำ
2. กาละมัง และ น้ำ

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกขนาดของขวด

บันทึกกิจกรรมที่ 7

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 8 ช่วยกันเก็บโต๊ะอาหาร

แนวคิด

เมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร ควรให้ลูกได้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียม และจัดเก็บ อุปกรณ์ต่างๆบนโต๊ะอาหาร เช่น ถ้วย จาน แก้ว ช้อนส้อม กิจกรรมเหล่านี้เป็นงานที่ลูกสามารถทำได้ อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้ลูกได้เรียนรู้ขนาดของอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการใช้งาน เช่น ขนาดของทัพพี ขนาดของช้อนผู้ใหญ่ และขนาดของช้อนเด็ก เป็นต้น

จุดมุ่งหมาย

จำแนกอุปกรณ์ตามขนาดได้

กิจกรรม

1. ให้ลูกช่วยจัดโต๊ะอาหาร เช่น วางจาน ถ้วย ช้อนส้อม แก้วน้ำ
2. พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับ ขนาดของอุปกรณ์บนโต๊ะอาหารที่เหมาะสมกับการใช้งาน และถามลูกว่า “อุปกรณ์อะไรบนโต๊ะอาหารมีขนาดใหญ่ กลาง เล็ก และเท่ากันบ้าง ”
3. ให้ลูกสำรวจดูว่าบนโต๊ะอาหารมีอุปกรณ์ใดที่มีลักษณะขนาดเท่ากันบ้าง เช่น ช้อนส้อม แก้วน้ำ จาน ถ้วย เป็นต้น
4. พูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับขนาดของอุปกรณ์ต่างๆ บนโต๊ะอาหาร
5. เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้วให้ลูกช่วยกันเก็บโต๊ะอาหาร โดยจำแนกอุปกรณ์ตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก และ เท่ากัน

สื่อและอุปกรณ์

อุปกรณ์ต่างๆบนโต๊ะอาหาร

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกอุปกรณ์ตามขนาด

บันทึกกิจกรรมที่ 8

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 9 หนูน้อยคนเก่ง

แนวคิด

เมื่อถึงเวลาทำการบ้าน ผู้ปกครองมีโอกาสที่จะใช้เวลาช่วงนี้สอนการบ้านและทบทวนเนื้อหาต่างๆให้กับลูก เมื่อทำการบ้านเสร็จแล้วสามารถพูดคุยกับลูกเกี่ยวกับขนาดของอุปกรณ์เครื่องเขียน หนังสือที่ลูกมีอยู่ เช่น ขนาดของสมุด หนังสือ กบเหลาดินสอ ที่มีขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ แตกต่างกัน ซึ่งลูกสามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และเป็นการสำรวจอุปกรณ์ต่างๆว่าอยู่ครบหรือไม่

จุดมุ่งหมาย

จำแนกขนาดของอุปกรณ์เครื่องเขียน แบบเรียนได้

กิจกรรม

1. เมื่อลูกทำการบ้านเสร็จแล้ว ให้ลูกสังเกตอุปกรณ์เครื่องเขียน หนังสือ ของตนเอง
2. ชักชวนลูกให้อุปกรณ์เครื่องเขียน หนังสือที่มีอยู่ และพูดคุยเกี่ยวกับขนาดของอุปกรณ์เหล่านั้น โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้
  - อุปกรณ์ต่างๆมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
  - อุปกรณ์อะไรที่มีขนาดเล็ก
  - อุปกรณ์อะไรที่มีขนาดกลาง
  - อุปกรณ์อะไรที่มีขนาดใหญ่
3. ลูกจำแนกอุปกรณ์เครื่องเขียน หนังสือตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่
4. พูดคุยเกี่ยวกับขนาดของอุปกรณ์เครื่องเขียน หนังสือ

สื่อและอุปกรณ์

อุปกรณ์เครื่องเขียน หนังสือ

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกอุปกรณ์เครื่องเขียน หนังสือ

บันทึกกิจกรรมที่ 9

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 10 เสื้อผ้าของใครเอ่ย

แนวคิด

กิจกรรมซักผ้า เป็นกิจกรรมประจำวันที่สำคัญในชีวิตประจำวันของทุกคนรอบครัว ผู้ปกครองอาจให้ลูกช่วยซักผ้า ตากผ้า และพับผ้าที่ตากแห้งแล้ว ทำให้ลูกได้เรียนรู้การจำแนกประเภทชุดต่างๆ และเรียนรู้ชื่อของชุดเหล่านั้นด้วย นอกจากนี้ให้ลูกมีส่วนร่วมช่วยเหลืองานบ้านแล้ว ลูกยังได้เรียนรู้การจำแนกประเภท การจัดกลุ่มได้เป็นอย่างดี

จุดมุ่งหมาย

จำแนกเสื้อผ้าได้

กิจกรรม

1. ชวนลูกไปซักผ้าร่วมกัน โดยพูดคุยเกี่ยวกับเสื้อผ้าชุดต่างๆของบุคคลในบ้านที่นำมาซัก
2. เมื่อซักผ้าเสร็จแล้ว ให้ลูกช่วยตากผ้า
3. เมื่อผ้าแห้งแล้ว ให้ลูกเป็นคนจำแนกผ้าเป็นกลุ่มตามสี เช่น กระโปรงสีเหลืองของคุณแม่ เสื้อสีเหลืองของคุณพ่อ กางเกงสีเหลืองของพี่ ถุงเท้าสีเหลืองของน้อง เป็นต้น
4. เมื่อจำแนกเสื้อผ้าของบุคคลในบ้านเรียบร้อยแล้ว ให้ลูกนับว่ามีจำนวนกี่สีอะไรบ้าง
5. ช่วยกันสรุปว่าเสื้อผ้าสีใดที่คนในบ้านนิยมใส่มากที่สุด

สื่อและอุปกรณ์

เสื้อผ้าชุดต่างๆ

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกเสื้อผ้า

บันทึกกิจกรรมที่ 10

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 11 บนโต๊ะเครื่องแป้ง

แนวคิด

ทุกวันผู้ปกครองและลูกจะใช้เวลาอยู่หน้าโต๊ะเครื่องแป้งในการแต่งกาย อุปกรณ์หลายอย่าง เช่น หวี แป้ง น้ำหอม โลชั่น ต่างๆ มีทั้งสำหรับผู้ชายและผู้หญิง ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ลักษณะแตกต่างกันทั้งเป็นผง และของเหลวสีต่างๆ มีลักษณะการบรรจุที่แตกต่างกันหลากหลายรูปทรง เช่น คุ้มน้ำหอมของคุณแม่มีรูปทรงกลม ขวดโลชั่นของลูกมีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขวดน้ำหอมของพี่มีรูปทรงสามเหลี่ยม ซึ่งผู้ปกครองสามารถนำมาให้ลูกเรียนรู้ได้

จุดมุ่งหมาย

จำแนกอุปกรณ์ของใช้ตามรูปทรงสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมจัตุรัส และทรงกลมได้

กิจกรรม

1. พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับเครื่องใช้อุปกรณ์ต่างๆบน โต๊ะเครื่องแป้ง
2. นำแป้งฝุ่นทาหน้าที่แก้มของลูก แล้วให้ลูกสัมผัสแป้งที่ทาให้ ลองให้ลูกทายว่าคืออะไร
3. เทโลชั่นแล้วลูบไล้ที่แขนของลูกแล้วให้ลูกแตะสัมผัส ลองให้ลูกทายว่าคืออะไร
4. ให้ลูกบอกว่า ของใช้บน โต๊ะเครื่องแป้งเป็นของใครบ้าง เช่น คุ้มน้ำหอมของคุณแม่ ขวดโลชั่นของลูก ขวดน้ำหอมของพี่
5. ให้ลูกจัด โต๊ะเครื่องแป้ง โดยจัดกลุ่มอุปกรณ์ของใช้ต่างๆตามรูปทรงสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมจัตุรัส และทรงกลมได้
6. ให้ลูกสรุปว่าบน โต๊ะเครื่องแป้งมีอุปกรณ์ของใช้รูปทรงอะไรบ้าง

สื่อและอุปกรณ์

เครื่องใช้บน โต๊ะเครื่องแป้ง

การประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการจำแนกอุปกรณ์ ของใช้ตามรูปทรงสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมจัตุรัส และทรงกลมได้

บันทึกกิจกรรมที่ 11

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

Handwriting practice lines (dotted lines) for the first section.

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

Handwriting practice lines (dotted lines) for the second section.

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

Handwriting practice lines (dotted lines) for the third section.

กิจกรรมที่ 12 งานบ้าน หนูช่วยได้

แนวคิด

บ้านเป็นสถานที่ที่เราอยู่อาศัยมีความรัก ความอบอุ่น ความสะดวก ความสบาย และความปลอดภัย เด็กๆสามารถช่วยกันดูแลช่วยเหลืองานบ้านได้ เช่น กวาดบ้าน เช็ดถูบ้าน พับผ้า จัดเก็บของเล่น รดน้ำต้นไม้ ฯลฯ อุปกรณ์เครื่องใช้ในการทำงานบ้านเมื่อใช้เสร็จแล้วควรดูแลและจัดเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย ซึ่งเป็นการได้เรียนรู้เรื่องขนาดของอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ไปพร้อมกับการแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง

จุดมุ่งหมาย

จำแนกอุปกรณ์เครื่องใช้ในการทำความสะอาดตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ได้

กิจกรรม

1. ชักชวนลูกให้ช่วยกันทำความสะอาดบ้าน
2. ให้ลูกเป็นผู้เตรียมอุปกรณ์ต่างๆในการทำความสะอาด เช่น ไม้กวาด ที่ดักขยะ ไม้ถูพื้น เป็นต้น
3. ผู้ปกครองและลูก ช่วยกันทำความสะอาดบ้าน
4. เมื่อทำความสะอาดบ้านเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ลูกนำอุปกรณ์เครื่องใช้มาวางรวมกัน และพูดคุยเกี่ยวกับขนาดของอุปกรณ์เครื่องใช้เหล่านั้น
5. ให้ลูกจำแนกอุปกรณ์เครื่องใช้ตามขนาด เช่น ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ และอะไรที่มีขนาดเท่ากัน

สื่อและอุปกรณ์

อุปกรณ์เครื่องใช้ในการทำความสะอาดบ้าน

การประเมิน

การจำแนกอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ได้

บันทึกกิจกรรมที่ 12

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมของลูกขณะทำกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง

1. แบบวัดชุดนี้ ใช้วัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย(อายุ 5-6 ปี) ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจำแนกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม
2. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวัดและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้ผู้รับการประเมินได้ลงมือปฏิบัติการจำแนกกับวัตถุของจริง

คำแนะนำในการวัด

1. ลักษณะของแบบวัดความสามารถในการจำแนก

แบบวัด ประกอบด้วย ชุดปฏิบัติเกี่ยวกับการจำแนก จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ การจำแนกเรื่องสี จำนวน 4 ข้อ การจำแนกเรื่องขนาด จำนวน 3 ข้อ และการจำแนกเรื่องรูปทรง จำนวน 3 ข้อ รวม 10 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนด ดังนี้

  - 1.1 เรื่องการจำแนกสี (ต่างสีแต่ขนาดเดียวกัน) ประกอบด้วย
    - การจำแนกสีกล่อง รูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส
    - การจำแนกสีที่หนีบผ้าพลาสติก
    - การจำแนกสีตัวต่อพลาสติก
    - การจำแนกสีลูกปัด
  - 1.2 เรื่องการจำแนกขนาด (สีเดียวกันแต่ขนาดต่างกัน) ประกอบด้วย
    - การจำแนกกล่องตามขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ (จำนวน 2 กล่อง)
    - การจำแนกกล่องตามขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ (จำนวน 3 กล่อง)
    - การจำแนกบล็อกลูกตามขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ (จำนวน 5 กล่อง)
  - 1.3 เรื่องการจำแนกรูปทรง (สีเดียวกันแต่รูปทรงต่างกัน) ประกอบด้วย
    - การจำแนกบล็อกลูกตามรูปทรงสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมจัตุรัส และทรงกลม
    - การจำแนกแผ่นกระดาษตามรูปร่างสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมจัตุรัส และ วงกลม

- การจำแนกสิ่งของต่างๆตามรูปทรงสามเหลี่ยม สีเหลี่ยมผืนผ้า สีเหลี่ยมจัตุรัส และ ทรงกลม

2. การให้คะแนน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)

2.1 ข้อที่ปฏิบัติได้ ให้ 3 คะแนน

2.2 ข้อที่ปฏิบัติได้แต่ต้องให้คำแนะนำ ให้ 2 คะแนน

2.3 ข้อที่ปฏิบัติไม่ได้ ให้ 1 คะแนน

3. การเตรียมก่อนการประเมิน

3.1 สถานที่ ควรเป็นห้องที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการประเมิน มีแสงสว่างพอเพียง โต๊ะเก้าอี้ จัดให้เหมาะสมกับผู้รับการประเมิน ไม่มีเสียงดังรบกวนจนเกินไป

3.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่

1. อุปกรณ์ วัสดุของจริงที่กำหนดไว้ในแบบประเมินแต่ละชุด

2. แบบวัดความสามารถในการจำแนก

3.3 ผู้รับการประเมิน ให้ครูพี่เลี้ยงพาเด็กไปทำธุระส่วนตัวให้เรียบร้อย เช่น ดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำให้เรียบร้อย ฯลฯ พุดจาทักทายเพื่อสร้างสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อไม่ให้ผู้รับการประเมินเกิดการวิตกกังวล แล้วจึงเริ่มดำเนินการประเมิน

4. การประเมิน

4.1 ผู้ประเมินแนะนำอุปกรณ์

4.2 ผู้ประเมินอธิบายคำสั่งของแบบประเมินในแต่ละชุด

4.3 เด็กๆปฏิบัติตามคำสั่ง

4.4 ผู้ประเมินสังเกตผลการประเมิน และบันทึกคะแนนที่ได้ลงแบบวัด

ความสามารถในการจำแนก

แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

การจำแนกสี

กิจกรรมที่ 1 การจำแนกสีของกล่อง (ต่างสีแต่ขนาดเดียวกัน)

อุปกรณ์

กล่อง รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ประกอบด้วย

- สีเขียว จำนวน 3 กล่อง
- สีแดง จำนวน 3 กล่อง
- สีเหลือง จำนวน 3 กล่อง
- สีนํ้าเงิน จำนวน 3 กล่อง

คำชี้แจง

1. ครูวางกล่องรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า คละสีกันลงบนโต๊ะ
2. เด็กสังเกตกล่องที่วางอยู่บนโต๊ะ
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ ให้เด็กจำแนกกล่องออกเป็นกลุ่มตามสี ”
4. เด็กจำแนกกล่องตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกกล่องตามสีได้จำนวน 4 สี 4 กลุ่ม กลุ่มละ 3 กล่อง

แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

การจำแนกสี

กิจกรรมที่ 2 การจำแนกสีของที่หนีบผ้า (ต่างสีแต่ขนาดเดียวกัน)

อุปกรณ์

1. ที่หนีบผ้าพลาสติก ประกอบด้วย
  - สีฟ้า จำนวน 10 อัน
  - สีเขียว จำนวน 10 อัน
  - สีส้ม จำนวน 10 อัน
  - สีชมพู จำนวน 10 อัน
  - สีเหลือง จำนวน 10 อัน
2. ตะกร้าพลาสติก จำนวน 5 ใบ

คำชี้แจง

1. ครูวางที่หนีบผ้าพลาสติกคละสีกันลงบนโต๊ะ
2. เด็กสังเกตที่หนีบผ้าที่วางรวมกันอยู่บนโต๊ะ
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ให้เด็กจำแนกที่หนีบผ้าพลาสติกออกเป็นกลุ่มตามสี ลงในตะกร้า

ที่จัดเตรียมให้ ”

4. เด็กจำแนกที่หนีบผ้าพลาสติกตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกที่หนีบผ้าตามสีได้ จำนวน 5 สี 5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 อัน

แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

การจำแนกสี

กิจกรรมที่ 3 การจำแนกสีของตัวต่อพลาสติก (ต่างสีแต่ขนาดเดียวกัน)

อุปกรณ์

1. ตัวต่อพลาสติก ประกอบด้วย
  - สีชมพู จำนวน 10 อัน
  - สีเขียว จำนวน 10 อัน
  - สีส้ม จำนวน 10 อัน
  - สีน้ำเงิน จำนวน 10 อัน
  - สีเหลือง จำนวน 10 อัน
2. ตะกร้าพลาสติก จำนวน 5 ใบ

คำชี้แจง

1. ครูวางตัวต่อพลาสติกกละสีกันลงบนโต๊ะ
2. เด็กๆสังเกตตัวต่อพลาสติกที่วางรวมกันอยู่บนโต๊ะ
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ ให้เด็กจำแนกตัวต่อพลาสติกออกเป็นกลุ่มตามสี ลงในตะกร้าที่จัดเตรียมให้ ”
4. เด็กจำแนกตัวต่อพลาสติกตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกตัวต่อพลาสติกตามสีได้ จำนวน 5 สี 5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 อัน

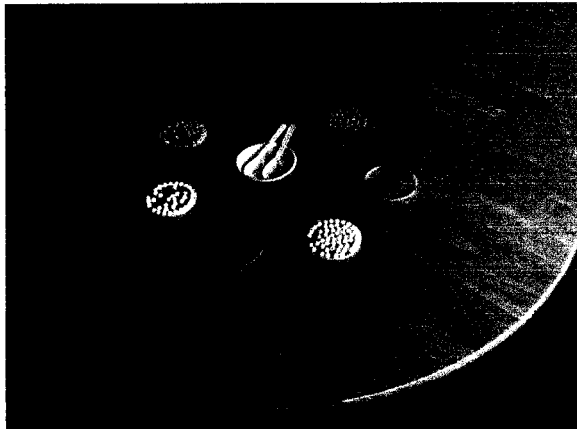
แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

การจำแนกสี

กิจกรรมที่ 4 การจำแนกสีของลูกบิด (ต่างสีแต่ขนาดเดียวกัน)

อุปกรณ์

1. ลูกบิด ประกอบด้วย สีชมพู สีเขียว สีเหลือง สีแดง สีฟ้า สีขาว และสีม่วง อย่างละ 10 ลูก
2. ช้อนพลาสติก จำนวน 2 คัน
3. จานพลาสติก จำนวน 8 ใบ
4. ตะกร้าพลาสติก จำนวน 1 ใบ

คำชี้แจง

1. ครูนำลูกบิดคละสีกันใส่ลงในตะกร้า
2. เด็กสังเกตลูกบิดที่อยู่ในตะกร้า
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ให้เด็กใช้ช้อนตักลูกบิดจำแนกออกเป็นกลุ่มตามสี ใส่ในจานที่จัดเตรียมให้”
4. เด็กจำแนกลูกบิดตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกลูกบิดตามสีได้ จำนวน 7 สี 7 กลุ่ม กลุ่มละ 10 ลูก

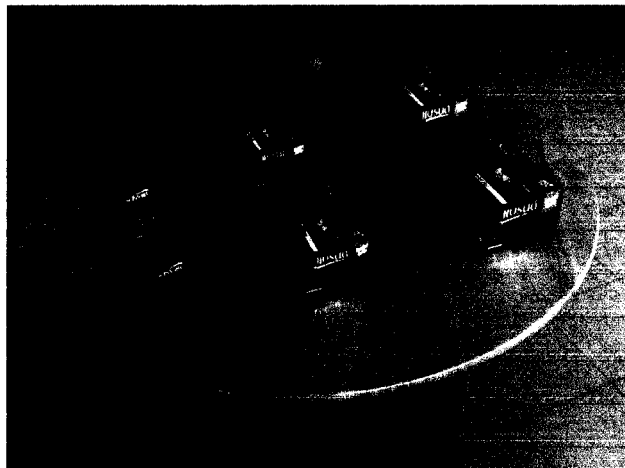
แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

การจำแนกขนาด

กิจกรรมที่ 5 การจำแนกขนาดของกล่อง (สีเดียวกัน)

อุปกรณ์

1. กล่องรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ประกอบด้วย
  - ขนาดเล็ก จำนวน 2 กล่อง
  - ขนาดกลาง จำนวน 2 กล่อง
  - ขนาดใหญ่ จำนวน 2 กล่อง
2. ตะกร้าพลาสติกใบใหญ่ จำนวน 1 ใบ

คำชี้แจง

1. ครูวางกล่องคละขนาดกันลงในตะกร้า
2. เด็กสังเกตกล่องที่วางอยู่ในตะกร้า
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ ให้เด็กจำแนกกล่องออกเป็นกลุ่มตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ”
4. เด็กจำแนกกล่องตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกกล่องตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ได้จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 2 กล่อง

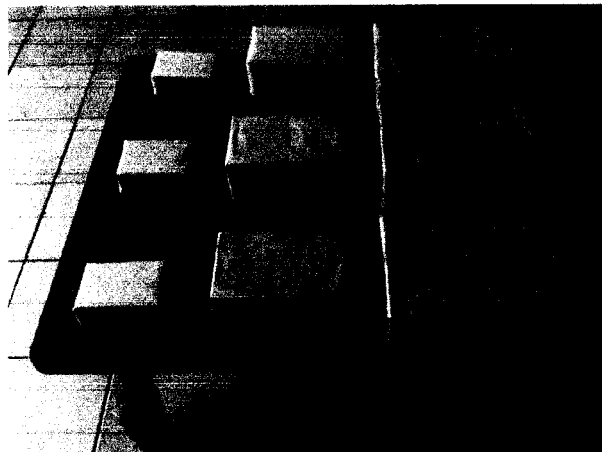
แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

การจำแนกขนาด

กิจกรรมที่ 6 การจำแนกขนาดของกล่อง (สีเดียวกันแต่ขนาดต่างกัน)

อุปกรณ์

1. กล่องสี่เหลี่ยมรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ประกอบด้วย
  - ขนาดเล็ก จำนวน 3 กล่อง
  - ขนาดกลาง จำนวน 3 กล่อง
  - ขนาดใหญ่ จำนวน 3 กล่อง
2. ตะกร้าพลาสติกใบใหญ่ จำนวน 1 ใบ

คำชี้แจง

1. ครูวางกล่องสี่เหลี่ยมคละขนาดกันลงในตะกร้า
2. เด็กสังเกตกล่องที่วางอยู่ในตะกร้า
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ให้เด็กจำแนกกล่องออกเป็นกลุ่มตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่”
4. เด็กจำแนกกล่องตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกกล่องตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ได้จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 2 กล่อง

แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

การจำแนกขนาด

กิจกรรมที่ 7 การจำแนกขนาดของบล็อก (สีเดียวกันแต่ขนาดต่างกัน)

อุปกรณ์

1. บล็อกรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ประกอบด้วย
  - ขนาดเล็ก จำนวน 5 อัน
  - ขนาดกลาง จำนวน 5 อัน
  - ขนาดใหญ่ จำนวน 5 อัน
2. ตะกร้าพลาสติกใบใหญ่ จำนวน 1 ใบ

คำชี้แจง

1. ครูวางบล็อกขนาดกันลงในตะกร้า
2. เด็กสังเกตบล็อกที่วางอยู่ในตะกร้า
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ให้เด็กจำแนกบล็อกตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่”
4. เด็กจำแนกบล็อกตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกบล็อกตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ได้จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 อัน

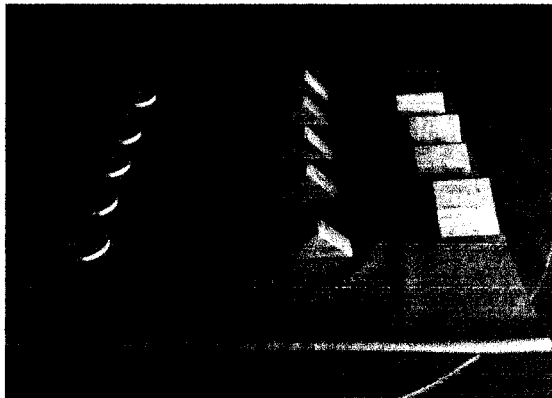
แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

การจำแนกรูปทรง

กิจกรรมที่ 8 การจำแนกบล็อกตามรูปทรงสามเหลี่ยม สีเหลี่ยมจัตุรัส สีเหลี่ยมผืนผ้า และทรงกลม (สีเดียวกันแต่รูปทรงต่างกัน)

อุปกรณ์

1. บล็อก ประกอบด้วย
  - รูปทรงสามเหลี่ยม จำนวน 5 อัน
  - รูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส จำนวน 5 อัน
  - รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า จำนวน 5 อัน
  - รูปทรงกลม จำนวน 5 อัน
2. ตะกร้าพลาสติกใบใหญ่ จำนวน 1 ใบ

คำชี้แจง

1. ครูวางบล็อกจลลระรูปทรงกันลงในตะกร้า
2. เด็กสังเกตบล็อทที่วางอยู่ในตะกร้า
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ให้เด็กจำแนกบล็อทออกเป็นกลุ่มตามรูปทรงสามเหลี่ยม สีเหลี่ยมจัตุรัส สีเหลี่ยมผืนผ้า และทรงกลม ”
4. เด็กจำแนกบล็อทตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกบล็อทตามรูปทรงสามเหลี่ยม สีเหลี่ยมจัตุรัส สีเหลี่ยมผืนผ้า และทรงกลม ได้
จำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 อัน

แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

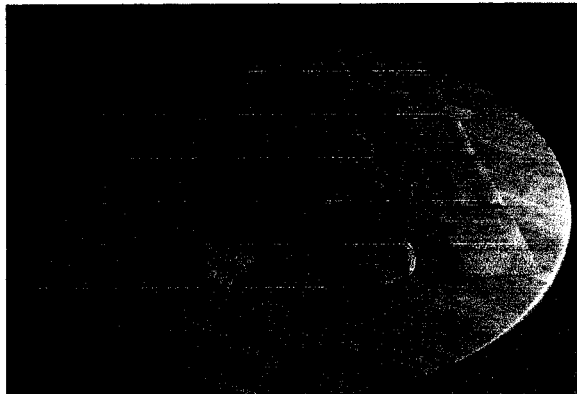
การจำแนกรูปทรง

กิจกรรมที่ 9 การจำแนกแผ่นกระดาษตามรูปร่างสามเหลี่ยม สีเหลี่ยมจัตุรัส
สีเหลี่ยมผืนผ้า และวงกลม (สีเดียวกันแต่รูปร่างต่างกัน)

อุปกรณ์

1. แผ่นกระดาษสีฟ้ารูปร่างสามเหลี่ยม สีเหลี่ยมจัตุรัส สีเหลี่ยมผืนผ้า และวงกลม
ประกอบด้วย

- รูปร่างสามเหลี่ยม จำนวน 5 แผ่น
- รูปร่างสีเหลี่ยมจัตุรัส จำนวน 5 แผ่น
- รูปร่างสีเหลี่ยมผืนผ้า จำนวน 5 แผ่น
- รูปร่างวงกลม จำนวน 5 แผ่น

คำชี้แจง

1. ครูวางแผ่นกระดาษสีฟ้ารูปร่างสามเหลี่ยม สีเหลี่ยมจัตุรัส สีเหลี่ยมผืนผ้า และวงกลม คละกันลงบนโต๊ะ
2. เด็กสังเกตแผ่นกระดาษที่วางอยู่บนโต๊ะ
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ ให้เด็กจำแนกแผ่นกระดาษออกเป็นกลุ่มตามรูปร่าง ”
4. เด็กจำแนกแผ่นกระดาษตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกแผ่นกระดาษตามรูปร่างสามเหลี่ยม สีเหลี่ยมจัตุรัส สีเหลี่ยมผืนผ้า และวงกลม
ได้จำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 แผ่น

แบบวัดความสามารถในการจำแนกของเด็กปฐมวัย

การจำแนกรูปทรง

กิจกรรมที่ 10 การจำแนกสิ่งของภายในห้องเรียนตามรูปทรงสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า และทรงกลม (ไม่จำกัดสี)

อุปกรณ์

1. แผ่นกระดาษรูปร่างสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า และวงกลม อย่างละ 1 แผ่น
2. สิ่งของภายในห้องเรียน

คำชี้แจง

1. ครูวางแผ่นกระดาษรูปร่างสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า และวงกลม เรียงกันลงบนโต๊ะ
2. เด็กสังเกตแผ่นกระดาษที่วางอยู่บนโต๊ะ
3. ครูอธิบายคำสั่ง “ให้เด็กไปหยิบสิ่งของที่มีรูปทรงเดียวกับแผ่นกระดาษรูปร่างที่กำหนดให้ จำนวน 2 ชิ้น มาวางไว้คู่กัน ”
4. เด็กจำแนกสิ่งของตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

คำตอบ

จำแนกสิ่งของภายในห้องเรียนตามรูปทรงสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า และวงกลม ได้จำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 2 ชิ้น

ภาคผนวก ง

แบบวัดความสามารถในการจำแนก

แบบวัดความสามารถในการจำแนก

เด็ก คนที่ ที่	การจำแนกสี				การจำแนกขนาด			การจำแนกรูปทรง			รวม 30 คะแนน	หมายเหตุ
	กล่อง	ที่ หมีบ ผ้า	ตัว ต่อ	ลูก บิด	กล่อง 2 ใบ	กล่อง 3 ใบ	กล่อง 5 ใบ	บล็อก	แผ่น กระดาษ	สิ่ง ของ		
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

- เกณฑ์การให้คะแนน
- 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ทันที
  - 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้แต่ต้องให้คำแนะนำ
  - 1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติไม่ได้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางกาหลง อัยรา
วัน เดือน ปีเกิด	9 ตุลาคม 2506
สถานที่เกิด	อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ สำเร็จการศึกษาเมื่อปี 2548
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนพิชญศึกษา อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่ง	ครูผู้สอน